

**Załącznik
do Uchwały Nr XL/455/09
Rady Miejskiej w Koronowie
z dnia 28 października 2009 r.**

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2009 – 2015

Koronowo 2009 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

I METODOLOGICZNE PODSTAWY PRAC NAD AKTUALIZACJĄ STRATEGII

II DIAGNOZA SPOŁECZNA

2. 1 CHARAKTERYSTYKA GMINY KORONOWO

2. 2 IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY KORONOWO

2.2.1 KWESTIE SPOŁECZNE W OPINII MIESZKAŃCÓW GMINY KORONOWO – raport z badań

2.2.2 PROBLEMY SPOŁECZNE Z PERSPEKTYWY INSTYTUCJI I ORGANIZACJI FUNKCJONUJĄCYCH NA TERENIE GMINY KORONOWO

2.2.2.1 SPOŁECZNA KWESTIA BEZROBOCIA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.2 SPOŁECZNA KWESTIA UBÓSTWA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.3 SPOŁECZNA KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.4 SPOŁECZNA KWESTIA ZDROWIA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.5 SPOŁECZNA KWESTIA EDUKACJI NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.6 SPOŁECZNA KWESTIA BEZRADNOŚCI W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.7 SPOŁECZNA KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.8 SPOŁECZNA KWESTIA ALKOHOLIZMU NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.9 SPOŁECZNA KWESTIA NARKOMANII NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.10 SPOŁECZNA KWESTIA OCHRONY MACIERZYŃSTWA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.11 SPOŁECZNA KWESTIA SIEROCTWA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

2.2.2.12 SPOŁECZNA KWESTIA TRUDNOŚI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

III ANALIZA SWOT

IV CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

ZAKOŃCZENIE

WSTĘP

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 zobligowała gminy do opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka (art. 17, pkt.1, ust. 1). Niniejszy akt prawny, zgodnie z art. 110 ust. 4, odpowiedzialność za koordynację realizacji strategii nałożył na ośrodki pomocy społecznej.

Problemy społeczne są immanentnie wpisane w funkcjonowanie społeczeństw, na przestrzeni wieków zmieniała się zarówno skala, charakter i dynamika kwestii społecznych oraz sposób ich postrzegania przez społeczeństwo. Analiza problematyki kwestii społecznych, co należy podkreślić, mimo upływu blisko 20 lat, jest ściśle związana z transformacją ustrojową i konsekwencjami przemian polityczno – gospodarczych.

Problemy społeczne występują w kilku wymiarach: globalnym, narodowym oraz w wymiarze lokalnym. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 – 2015 uwzględnia działania na poziomie lokalnym, w odniesieniu do gminy Koronowo, jednocześnie jednak jest zgodna z założeniami:

- aktów prawnych

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2009 roku

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

-programów i projektów:

Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Koronowo na lata 2001 – 2015

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Bydgoskim na lata 2009 -2015

Z uwagi na złożoność kwestii społecznych, współistnienie określonych grup problemów oddziałujących na siebie wzajemnie, przeciwdziałanie im lub podejmowanie działań naprawczych winno uwzględniać podejście interdyscyplinarne oraz opierać się na długofalowych planach oddziaływania.

I METODOLOGICZNE PODSTAWY PRAC NAD AKTUALIZACJĄ STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005 – 2015 została opracowana w roku 2005, prace nad dokumentem nadzorował Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie, który zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004, winien również koordynować realizację założeń strategii. Niniejszy dokument został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Koronowie i w latach 2005 – 2009 wyznaczał cele i kierunki działań zmierzających zarówno do zapobiegania problemom społecznym, jak i rozwiązywania istniejących już patologii czy zjawisk destrukcyjnie wpływających na życie mieszkańców gminy.

Z uwagi na fakt, iż problemy społeczne charakteryzuje dynamika i zmienność w czasie, konieczne było podjęcie działań zmierzających do przygotowania szczegółowej diagnozy, stanowiącej podstawę dla planowania działań strategicznych.

Innym istotnym czynnikiem wprowadzającym znaczące zmiany w realizacji zadań statutowych przez jednostki samorządu terytorialnego jak i organizacje pozarządowe jest wzrost udziału w wykorzystaniu środków unijnych.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych ram Odniesienia 2007 – 2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Aktualizacja dokumentu jest warunkiem koniecznym, aby podejmowane działania były efektywne i współgrały z europejskimi standardami.

Burmistrz Koronowa w drodze Zarządzenia powołał zespół zadaniowy do prac nad aktualizacją Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005 – 2015, w skład którego weszli wytypowani reprezentanci będący przedstawicielami instytucji i organizacji funkcjonujących na terenie gminy Koronowo i bezpośrednio realizujących zadania związane z zapobieganiem i łagodzeniem skutków kwestii społecznych.

Skład zespołu zadaniowego:

1. Grzegorz Rożek – Zastępca Burmistrza Koronowa, Przewodniczący;
2. Dariusz Karwat – Dyrektor Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie;
3. Aleksandra Ristau – Kierownik Sekcji Świadczeń Rodzinnych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie; członek Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Henryk Liegmann – Kierownik Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Koronowie;
5. Ewa Kocent – Kierownik Sekcji Służb Pracowniczych i Statystyki Medycznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Koronowie;
6. Magda Błoch – specjalista ds. ekonomicznych, Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Koronowie;
7. mł. asp. Sławomir Sperkowski – Kierownik Rewiru Dzielnicowych Komisariatu Policji w Koronowie;
8. Marta Onichimiuk – pracownik socjalny Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie;
9. Katarzyna Latos – pracownik socjalny Domu Pomocy Społecznej w Koronowie;
10. Joanna Michniewska – członek Koronowskiego Stowarzyszenia Oświatowego „Corona”, nauczyciel w Szkole Podstawowej w Sitowcu;
11. Halina Burlińska – sekretarz Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Sprawnych Inaczej

Członkowie zespołu zadaniowego przed podjęciem prac nad założeniami strategicznymi, aktualizacją celów i kierunków działań, powzięli decyzję o przeprowadzeniu / uaktualnieniu diagnozy skali występowania problemów społecznych na terenie gminy Koronowo. Niniejsza identyfikacja problemów społecznych miała mieć dwojaką postać: sondażu diagnostycznego oraz analizy danych statystycznych udostępnionych przez uprzednio wytypowane koronowskie instytucje i organizacje.

Zespół zadaniowy opracował kwestionariusz do badań ankietowych wśród mieszkańców gminy

Koronowo, składający się z 6 pytań oraz metryczki pozwalającej na określenie danych socjo - demograficznych badanej populacji. Ankieta miała na celu poznanie opinii mieszkańców na temat najistotniejszych problemów społecznych gminy, nasileniu tychże kwestii w okresie ostatnich 5 lat. Respondenci mieli ponadto określić subiektywne zdanie w odnoszące się do kierunków działań, jakie winny być podjęte w celu rozwiązywania problemów społecznych, wskazać osoby / instytucje / organizacje odpowiedzialne za eliminację tychże problemów oraz wskazanie barier i szans wpływających na ten proces. Niniejsze badanie sondażowe pełniło również rolę konsultacji społecznych – merytoryczne sugestie respondentów zostały uwzględnione w określaniu celów strategicznych, operacyjnych, działań oraz analizy SWOT.

Członkowie zespołu uzgodnili zakres danych statystycznych niezbędnych do diagnozy kwestii społecznych oraz ramy czasowe – analiza docelowo miała obejmować lata 2005, 2006, 2007 i 2008. Zdecydowano również rozbudować dokument o takie obszary jak kwestia przestępczości, zdrowia, edukacji, które wprawdzie zostały zaakcentowane w pierwotnej wersji strategii z 2005 roku, aczkolwiek na swoje doniosłe znaczenie, zostaną opisane w sposób bardziej szczegółowy. Charakterystyka ludności gminy Koronowo została wzbogacona o informacje niezbędne dla pełniejszej diagnozy zasobów ludzkich.

Dalsze prace nad aktualizacją dokumentu prowadzono po zdiagnozowaniu skali i nasilenia problemów społecznych występujących na terenie gminy Koronowo. W dniach 28.08. 2009 – 09.10.2009 r. przeprowadzono badania ankietowe wśród 325 losowo wybranych mieszkańców gminy. Jednocześnie z badaniami sondażowymi analizie poddano dane statystyczne. Identyfikacja problemów społecznych na terenie gminy Koronowo umożliwiła podjęcie prac nad modyfikacją / sformułowaniem długofalowych działań strategicznych.

Cel główny określony w pierwotnej strategii jako „zapobieganie zagrożeniom społecznym oraz skuteczne działania w ramach polityki społecznej” uznano za aktualny, sformułowano cele szczegółowe dla 3 nowo podjętych kwestii: przestępczości, zdrowia i edukacji. Ponadto problem ludzi starszych oraz chorych psychicznie ujęto w podrozdziale dotyczącym zdrowia, zaś instytucjonalne formy pomocy zostały szerzej zaprezentowane w poszczególnych podrozdziałach, zgodnie z charakterem danej instytucji czy organizacji.

Częściowo zmodyfikowano wybrane cele strategiczne i operacyjne odnosząc je do aktualnej sytuacji społecznej. Uaktualniono również **analizę SWOT**, zamieszczoną w części podsumowującej.

II DIAGNOZA

2.1 CHARAKTERYSTYKA GMINY KORONOWO

Gmina Koronowo jest jedną z największych obszarowo gmin w województwie Kujawsko - Pomorskim, obejmuje 41170 ha, przy czym miasto zajmuje 2818 ha. Na obszarze tej miejsko - wiejskiej gminy, poza miastem Koronowo, które prawa miejskie otrzymało w 1368 roku, znajdują się 33 sołectwa: Buszkowo, Byszewo, Bytkowice, Dziedzinek, Glinki, Gogolin, Gogolinek, Gościeradz, Huta, Krapiewo, Lucim, Łąsko Małe, Łąsko Wielkie, Mąkowsko, Morzewiec, Nowy Dwór, Nowy Jasiniec, Okole, Osiek, Popielewo, Salno, Samociążek, Sitowiec, Skarbiewo, Stary Dwór, Stary Jasiniec, Trzyszczyn, Wierzchucin Królewski, Wiskitno, Wilcze, Witoldowo, Wtelno.

Miasto Koronowo jest położone ok. 23 km na północ od Bydgoszczy, w obrębie Bydgosko - Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego, na północnym skraju historycznych Kujaw. Gmina Koronowo administracyjnie przynależy do powiatu bydgoskiego. Gmina usytuowana jest w pięknej kotlinie otoczonej wzgórzami na południowym skraju Borów Tucholskich, gdzie wśród sosnowych lasów wije się szereg malowniczo położonych jezior połączonych w kompleks Zalewu Koronowskiego.

Na terenie gminy zarejestrowanych jest około 1400 podmiotów gospodarczych, natomiast z 38352 ha ogólnej powierzchni gruntów w gminie na użytki rolne przypada 21820 ha (56,9%) w tym 199936 ha stanowią grunty orne (31,1 %), a lasy 11906 ha (31%). Ukształtowanie terenu, bogactwo natury i zachwycające pejzaże powodują, iż jednym z istotnych kierunków rozwoju gminy stanowi wzrost znaczenia turystyki.

Struktura ludności zamieszkującej gminę Koronowo w latach 2005 – 2008 ilustruje poniższa tabela.

Tabela 1 Struktura ludności gminy Koronowo w latach 2005 - 2008

Wyszczególnienie		Rok			
		2005	2006	2007	2008
Gmina Koronowo	Liczba ludności ogółem	23278	23347	23481	23508
	W tym miasto	10812	10822	10854	10887
Z uwzględnieniem płci	Kobiety (w tym miasto)	11742 (5595)	11760 (5596)	11832 (5634)	11836 (5632)
	Mężczyźni (w tym miasto)	11536 (5217)	11589 (5226)	11649 (5220)	11672 (5235)

Źródło: Urząd Miejski w Koronowie, Wydział Ewidencji Ludności

Analiza danych statystycznych zawartych w powyższym zestawieniu tabelarycznym wskazuje, iż w latach 2005 – 2008 ludność gminy wzrosła, przy czym ponad połowa wszystkich mieszkańców żyła na terenach wiejskich. W strukturze ludności kobiety stanowiły większość w stosunku do płci męskiej i zjawisko to zauważa się zarówno w odniesieniu do miasta, jak i terenów wiejskich, przy czym jest to ogólnie zauważalna tendencja. Należy podkreślić, że narastająca fala migracji zarobkowych odnotowana w ostatnich latach powoduje, że powyższe dane nie odzwierciedlają w sposób dokładny i precyzyjny liczby osób faktycznie zamieszkujących gminę.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w sposób szczególny akcentuje szeroko

rozumianą sytuację rodzin zamieszkujących gminę. Rodzina jako podstawowa komórka społeczna spełnia wiele istotnych funkcji wobec swoich członków, a zatem jej prawidłowe funkcjonowanie ma znaczący wpływ na występowanie problemów społecznych. Formalne aspekty zawierania małżeństw, rozwody oraz separacje na przestrzeni lat 2005 – 2008 ilustruje tabela nr 2. Ponadto istotne z punktu widzenia diagnozy struktury ludności jest wyszczególnienie liczby urodzeń, jak i zgonów, które informują o przyroście naturalnym gminy. Związki nieformalne, których członkowie stanowią rodzinę, nie zostały ujęte w niniejszej klasyfikacji – z uwagi na specyfikę zagadnienia nie jest możliwe prowadzenie takiej ewidencji.

Tabela

Wyszczególnienie	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Urodzenia	239	256	250	294
Zgony	195	195	221	239
Małżeństwa	159	222	256	255
Separacje	6	3	1	0
Rozwody	48	51	31	37

Źródło: Urząd Miejski w Koronowie, Wydział Ewidencji Ludności

Na przestrzeni czterech lat poddanych analizie odnotowano dodatni przyrost naturalny. Odnotowano zarówno wzrost liczby urodzeń (za wyjątkiem roku 2007) jak i zgonów. Liczba zawartych małżeństw systematycznie rosła, mniej rodzin natomiast zdecydowało się na rozwód i separację.

2. 2 IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY KORONOWO

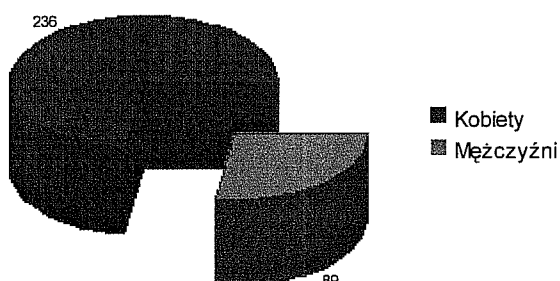
Na terenie miasta i gminy Koronowo funkcjonują instytucje i organizacje powołane w celu przeciwdziałania problemom społecznym. Diagnoza obejmuje analizę danych statystycznych wybranych instytucji oraz perspektywę kwestii społecznych na terenie gminy z punktu widzenia mieszkańców.

2.2.1 KWESTIE SPOŁECZNE W OPINII MIESZKAŃCÓW GMINY KORONOWO – raport z badań

Realizacja działań w obszarze szeroko rozumianych problemów społecznych miasta i gminy Koronowo, zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie jednostek i grup społecznych, wymaga przeprowadzenia społecznej diagnozy. Od 28 sierpnia 2009 do 9 października 2009 mieszkańcy gminy Koronowo wzięli udział w badaniach ankietowych, których celem było poznanie opinii w zakresie problemów społecznych.

CHARAKTERYSTYKA BADANEJ POPULACJI

Ankieta przeznaczona była dla osób zamieszkujących gminę Koronowo, które ukończyły 16 rok życia. Mając na uwadze ten wymóg, badaniami objęto 325 osób, zróżnicowanych pod względem płci, wieku, wykształcenia, miejsca zamieszkania, pozycji na rynku pracy oraz subiektywnie ocenianej sytuacji dochodowej. Dane charakteryzujące populację badawczą prezentują poniższe wykresy.

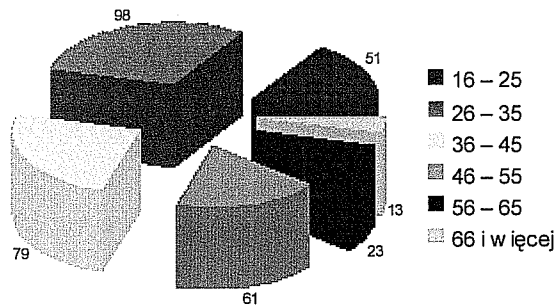

Wykres Respondenci według płci

Źródło: badania własne

Pośród 325 badanych osób przeważającą grupę stanowiły kobiety (236), badaniami objęto także 89 mężczyzn.

Wykres Wiek osób badanych

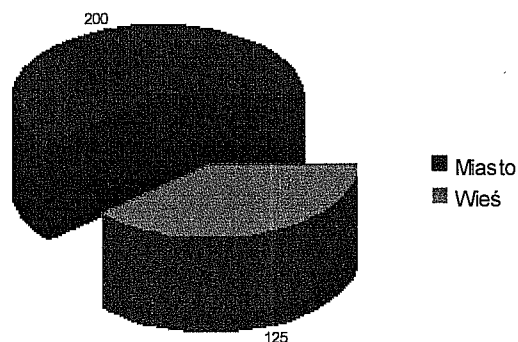

Źródło: badania własne

Pośród respondentów najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 26 do 35 lat (98 badanych) oraz osoby w wieku od 36 do 45 lat (79 badanych). Zaledwie 13 respondentów ukończyło 66 rok życia, niewielką populację obejmowały osoby w przedziale wiekowym 56 – 65.

Miejsce zamieszkania to kolejna cecha różnicująca respondentów. Poniższy wykres ilustruje udział w badaniu mieszkańców miasta, jak również osoby zamieszkujące tereny wiejskie.

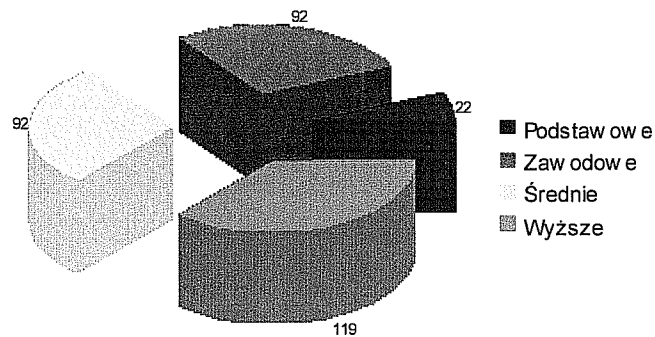
Wykres Osoby badane ze względu na miejsce zamieszkania

Źródło: badania własne

200 respondentów było mieszkańcami miasta, zaś 125 osób zadeklarowało, iż żyje na wsi. Strukturę wykształcenia respondentów ilustruje poniższy wykres.

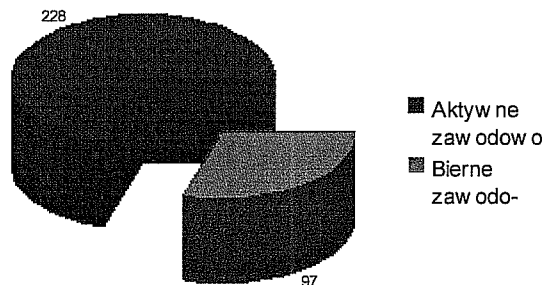
Wykres Wykształcenie osób badanych

Źródło: badania własne

Pośród 325 ankietowanych dominowały osoby z wykształceniem wyższym, było ich aż 119. Grupa osób legitymujących się wykształceniem zawodowym i średnim była równoważna i liczyła po 92 osoby. Szkołę zawodową ukończyło 22 respondentów.

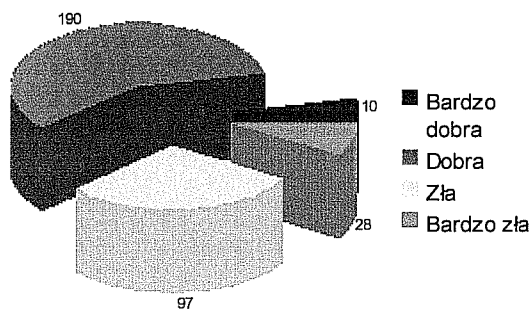
Wykres Status zawodowy respondentów

Źródło: badania własne

Struktura zawodowa respondentów nie była jednorodna, przeważały osoby aktywne zawodowo – było ich 228. Bierni zawodowo respondenci stanowili grupę 97 osób. Ankietowani zostali poproszeni o określenie, w oparciu o własne subiektywne odczucia, własnej sytuacji dochodowej.

Wykres Subiektywne opinie badanych na temat własnej sytuacji dochodowej

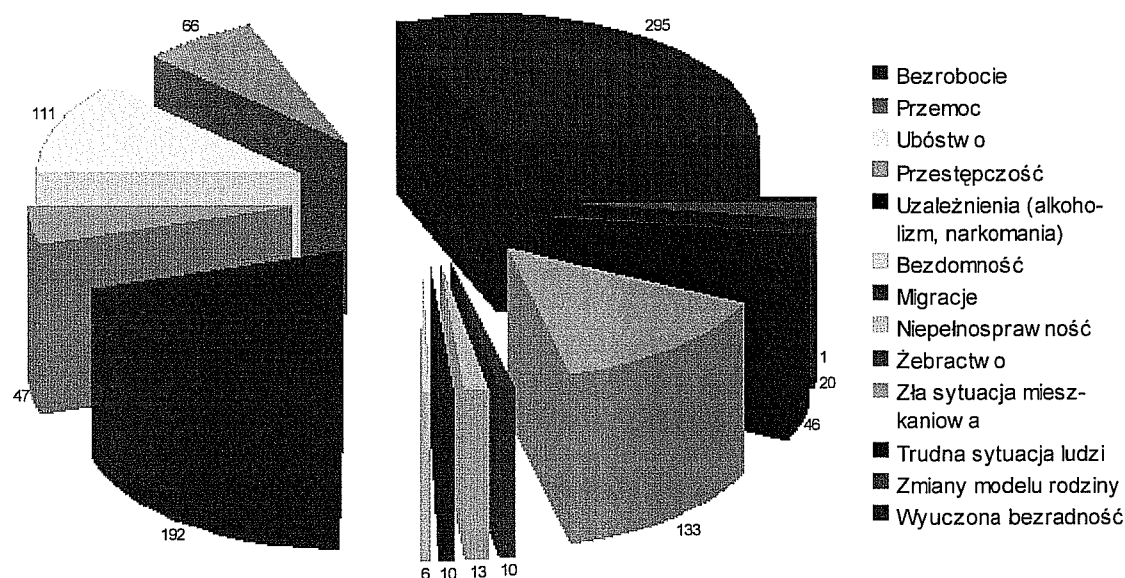
Źródło: badania własne

Pośród respondentów aż 19 osób swoją sytuację ekonomiczną określiło mianem dobrej. Zła sytuacja dochodowa dotyczy zaś 97 osób, bardzo zła 28. Nieliczni ankietowani określili swoją sytuację dochodową jako bardzo dobrą.

PREZENTACJA WYNIKÓW DIAGNOZY

W poniższych tabelach numer suma odpowiedzi nie jest równa liczbie badanych osób, ponieważ respondenci udzielali często więcej odpowiedzi aniżeli jedno wskazanie (co było przewidziane w pytaniu). Ponadto niektóre z badanych osób nie udzieliły odpowiedzi na wszystkie pytania otwarte. Ankiety zawierające liczne braki w odpowiedziach zostały odrzucone.

Wykres Problemy społeczne z perspektywy mieszkańców gminy Koronowo

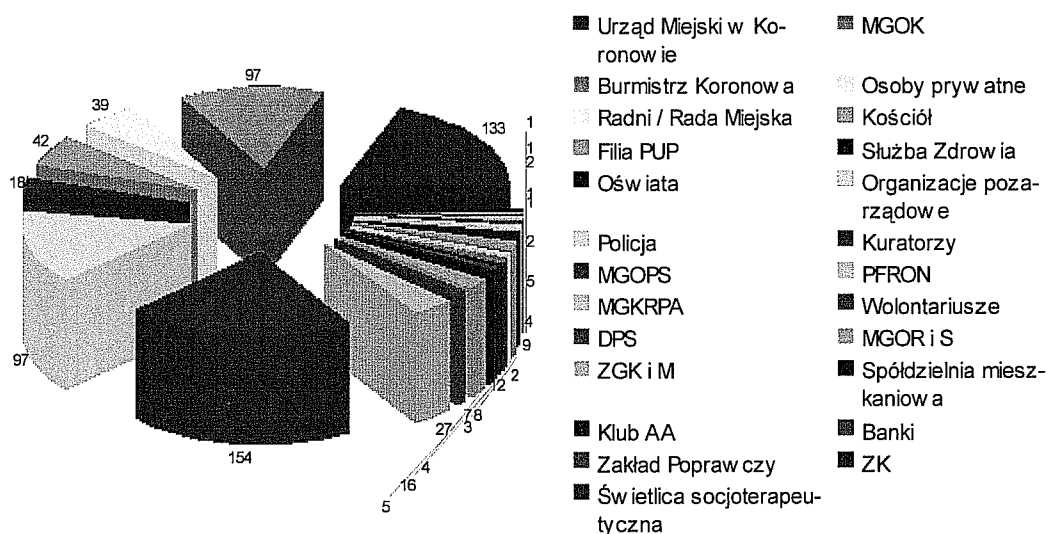

Źródło: badania własne

Mieszkańcy gminy Koronowo za najważniejsze problemy społeczne uznali bezrobocie (295 wskazań), uzależnienia (192 odpowiedzi), złą sytuację mieszkaniową (133 wskazania) oraz ubożenie społeczeństwa (111). Za najmniej palące kwestie uznano ujawnianie się zjawiska wyuczonej bezradności (1 wskazanie), bezdomność (6 odpowiedzi) oraz migracje ludności (10 wskazań).

W opinii większości przebadanych mieszkańców skala problemów społecznych w gminie utrzymuje się na podobnym poziomie – tak deklarowało 170 respondentów. 133 osoby uznały, iż kwestie społeczne przybrały na sile, zaś 21 osób jest zdania, że charakteryzuje je tendencja malejąca.

Z racji faktu, iż rozwiązywanie problemów społecznych leży w gestii powołanych do tego instytucji, organizacji, zapytani respondentów o podmioty odpowiedzialne za podejmowanie działań w tym obszarze życia społecznego.

Wykres Instytucje odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów społecznych w opinii mieszkańców miasta i gminy Koronowo.

Źródło: badania własne

Jako główną instytucję winną podejmować działania zmierzające do rozwiązywania kwestii społecznych uznano Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie (154 wskazania) oraz Urząd Miejski w Koronowie. Znaczna część respondentów wskazała Władze Samorządowe rozgraniczając odpowiedzialność na - pracowników Urzędu Miejskiego w Koronowie, Burmistrza Koronowa wraz z zastępcami oraz radnych i Radę Miejską. 97 badanych uznało, iż problemy społeczne powinna rozwiązywać policja, a 42 osoby wskazało Filię Powiatowego Urzędu Pracy. Najmniej ankietowanych wskazało takie instytucje czy osoby jak Zakład Karny czy działalność wolontariuszy.

Respondenci spośród działań jakie winno się podjąć w celu rozwiązywania problemów społecznych wymieniali najczęściej inicjatywy w sferze bezrobocia, obejmujące aktywizację osób bezrobotnych, tworzenie nowych miejsc pracy, wyposażanie ich w kompetencje i kwalifikacje

pożądane na rynku pracy. Ponadto ankietowani akcentowali konieczność podjęcia działań w kwestii profilaktyki uzależnień (53 wskazania), rozwoju budownictwa socjalnego i udostępniania mieszkań osobom w trudnej sytuacji życiowej (50 odpowiedzi). 59 mieszkańców wskazało potrzebę intensyfikacji działań instytucji: Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie oraz Komisariatu Policji.

Pośród barier jakie utrudniają skuteczne przeciwdziałanie problemom społecznym ankietowani uwzględnili przede wszystkim bariery ekonomiczne – za dominującą przyczynę uznało je aż 89 osób. Ponadto uwzględniono takie bariery jak: niechęć do zmiany trudnej sytuacji życiowej (28 wskazań), brak zainteresowania problemami społecznymi ze strony instytucji i mieszkańców (33 odpowiedzi), co prowadzi w konsekwencji do niepodejmowania inicjatyw w tej sferze (36 osób). Istotne z punktu widzenia badanych okazały się bariery prawne – 25 wskazań, oraz biurokratyczne, które zaakcentowało 25 ankietowanych.

2.2.2 PROBLEMY SPOŁECZNE Z PERSPEKTYWY INSTYTUCJI I ORGANIZACJI FUNKCJONUJĄCYCH NA TERENIE GMINY KORONOWO

2.2.2.1 SPOŁECZNA KWESTIA BEZROBOCIA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Bezrobocie rozumiane jest jako zjawisko towarzyszące gospodarce rynkowej, oznaczające brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia. Bezrobocie na przestrzeni ostatniego dwudziestolecia stało się w Polsce ogromnym problemem społecznym. Radykalna reforma gospodarcza 1990 roku doprowadziła między innymi do pojawienia się masowego bezrobocia.

Polityka społeczna jako działalność zajmuje się ochroną pracowników przed utratą miejsc pracy, asekuracją egzystencji osób bezrobotnych i ich rodzin oraz tworzeniu miejsc pracy i pośredniczeniu w ich znajdowaniu. Osoby bezrobotne po spełnieniu wyszczególnionych w ustawie kryteriów, posiadają prawo do zasiłku.

Bezrobocie jest niezwykle złożonym problemem społecznym, uwarunkowanym wieloma czynnikami, a o za tym idzie, wymagającym podjęcia interdyscyplinarnych działań (pomoc materialna, prawna, psychologiczna, wyposażenie w kwalifikacje i kompetencje).

Należy podkreślić, iż wśród osób pozostających bez pracy i zarejestrowanych w urzędzie pracy, wyróżnia się osoby nie posiadające zatrudnienia oraz nie figurujące w ewidencji PUP. Dokładne oszacowanie liczby osób pozostających bez pracy utrudnia również fakt podejmowania zatrudnienia bez zawarcia umowy cywilno – prawnej, potocznie okreśłany mianem „pracy na czarno”.

Tabela Osoby bezrobotne zarejestrowane w Filii PUP w Koronowie w latach 2005 – 2009

Bezrobotni zarejestrowani		Rok				
		XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	IX 2009
Liczba bezrobotnych ogółem	Razem	2431	2033	1549	1302	1504
	Kobiety	1395	1235	974	749	817
W tym z prawem do zasiłku	Razem	272	185	168	185	268
	Kobiety	96	65	65	72	106

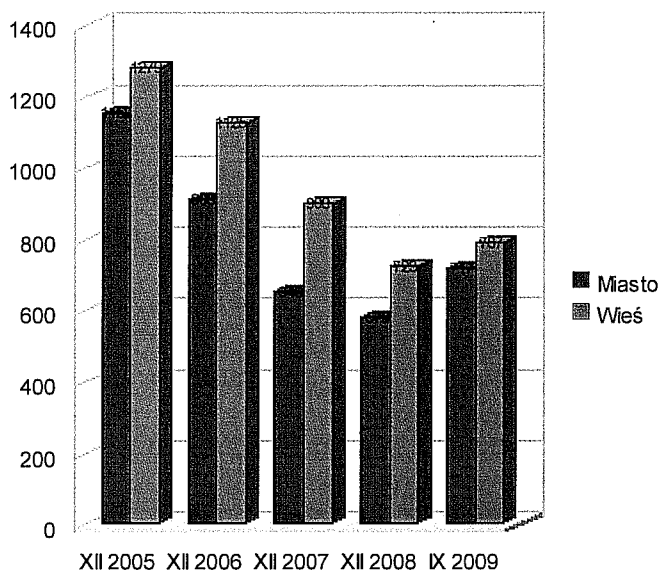
Źródło: Filia Powiatowego Urzędu Pracy w Koronowie

Problem bezrobocia na terenie gminy Koronowo, jak ilustruje powyższe zestawienie tabelaryczne, na przestrzeni lat 2005 – 2009 (dane na okres miesiąca sprawozdawczego jednego miesiąca) wykazuje tendencje malejące. Liczba osób figurujących w ewidencji Filii PUP w Koronowie znacznie zmalała. W w/w okresie wśród osób bezrobotnych przeważały kobiety, jednak stanowiły one mniejszość w przypadku osób posiadających prawo do zasiłku.

Jak ilustruje powyższy wykres, w roku 2009, z powodu załamania się sytuacji gospodarczej w kraju znacznie wzrosła liczba osób bezrobotnych.

Z uwagi na fakt, iż gmina Koronowo ma charakter miejsko – wiejski poniżej przedstawiono udział ludności miejskiej i wiejskiej w strukturze osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Wykres Bezrobotni w latach 2005 – 2009 według miejsca zamieszkania

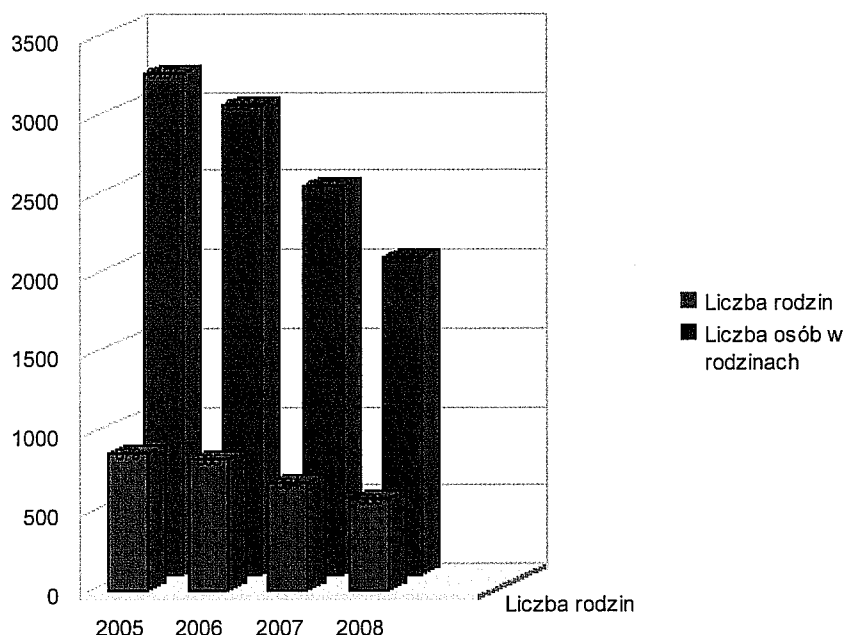

Źródło: Filia Powiatowego Urzędu Pracy w Koronowie

Wśród osób bezrobotnych w grudniu 2005, 2006, 2007 i 2008 dominowali mieszkańcy terenów wiejskich. Przyczyn tego faktu można upatrywać między innymi w utrudnionym dostępie do rynku pracy z powodu niedostatecznie rozwiniętej komunikacji publicznej. Ponad połowa mieszkańców gminy mieszka na terenach wiejskich, co ma wpływ na nadreprezentację tej grupy w ogólnej strukturze osób bezrobotnych analizowanej według miejsca zamieszkania.

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, bezrobocie stanowi jedną z przyczyn udzielania pomocy społecznej. Bezrobocie stanowi główną przyczynę udzielania pomocy przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie, jednocześnie maleje jednak liczba osób i rodzin objętych pomocą z tego tytułu.

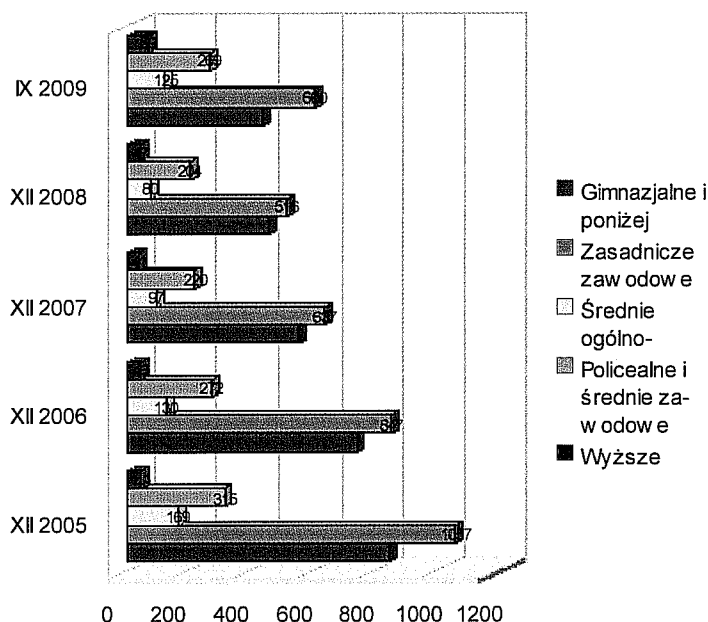
Wykres Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z powodu bezrobocia w latach 2005 - 2008

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

Problem bezrobocia jest ściśle związany z posiadanym wykształceniem, kwalifikacjami i kompetencjami zawodowymi. W strukturze osób bezrobotnych, jak ilustruje poniższy wykres, dominują osoby legitymujące się wykształceniem zawodowym oraz gimnazjalnym (w tym niepełnym). Absolwenci szkół wyższych stanowią niewielki odsetek osób bezrobotnych.

Wykres Wykształcenie osób bezrobotnych

Źródło: Filia Powiatowego Urzędu Pracy w Koronowie

Przyczyn bezrobocia w Polsce jest wiele, za jedną z nich uznaje się niekompatybilny do potrzeb rynku pracy system kształcenia. Brak powiązania sektora przedsiębiorstw oraz edukacji powoduje,

że absolwenci nie znajdują zatrudnienia zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, które są nieadekwatne do wymagań i potrzeb rynku pracy. Istotnym problemem jest również swoista „nadprodukcja” pewnych grup specjalistów, której rynek pracy nie jest w stanie zaoferować zatrudnienia. Pośród innych przyczyn bezrobocia wymienia się między innymi: brak lub dezaktualizację kwalifikacji zawodowych, brak lub niskie wykształcenie, niską adaptacyjność i mobilność ludzi, niewielkie doświadczenie zawodowe czy też w przypadku kobiet, utrudniony dostęp do usług opiekuńczych dla dzieci.

Konsekwencje bezrobocia są niezwykle trudne do oszacowania. Skutki ekonomiczne i psychospołeczne dotyczą nie tylko osoby bezrobotne, ale również ich rodziny. Niezwykle niepokojącym zjawiskiem stanowiącym wyzwanie dla polityki społecznej jest degradacja grup społecznych pozostających bez zatrudnienia. Analizując bezrobocie na terenie gminy Koronowo podkreśla się współwystępowanie wraz z niniejszą kwestią społeczną między innymi takich problemów jak ubóstwo, uzależnienia czy przestępczość, które zostaną opisane w dalszej części Strategii. Ponadto zauważa się w przypadku osób długotrwale bezrobotnych, dziedziczenie statusu socjo - ekonomicznego przez dzieci. Wielopokoleniowe marnotrawienie kapitału ludzkiego niesie za sobą konsekwencje dla ogółu ludności w związku ze zwiększeniem kosztów na świadczenia społeczne.

Powiatowe urzędy pracy realizują zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej, między innymi poprzez pośrednictwo pracy dla zarejestrowanych osób bezrobotnych, a w razie braku możliwości zapewnienia odpowiedniego zatrudnienia:

1. Świadczą usługę poradnictwa zawodowego;
2. Umożliwiają udział w zajęciach „KLUBU PRACY”;
3. Inicjują, organizują i finansują szkolenia bezrobotnych osób oraz przyznają i wypłacają stypendia szkoleniowe lub stypendia (szkolenia indywidualne finansowane ze środków Funduszu Pracy);
4. Organizują staże oraz przygotowanie zawodowe dorosłych;
5. Inicjują i dofinansowują tworzenie dodatkowych miejsc pracy;
6. Inicjują oraz finansują w zakresie określonym w ustawie inne instrumenty rynku pracy;
7. Inicjują i realizują projekty lokalne;
8. Przyznają i wypłacają zasiłki i inne świadczenia z tytułu bezrobocia;
9. Przeprowadzają kursy grupowe i indywidualne, w tym również dla osób niepełnosprawnych;
10. Promują podejmowanie prac interwencyjnych oraz prac społecznie użytecznych.

Tabela Formy aktywizacji osób bezrobotnych

Wyszczególnienie	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Prace interwencyjne	2	0	11	27
Roboty publiczne	39	40	56	44
Podjęcie pozarolniczej działalności gospodarczej	29	27	33	30
Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0	0	0	1
Rozpoczęcie szkolenia	41	82	69	93
Rozpoczęcie stażu	73	102	98	69
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	54	23	38	48

Źródło: Filia Powiatowego Urzędu Pracy w Koronowie

Filia Powiatowego Urzędu Pracy w Koronowie zintensyfikowała działania z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych szczególnie w obszarze szkoleń oraz zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych.

Od roku 2008 aktywizacją osób bezrobotnych zajmuje się ponadto Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie, prowadząc kursy zawodowe i warsztaty terapeutyczne beneficjentom ośrodka pozostającym bez zatrudnienia.

Stosunkowo nową formą aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, praktykowaną od listopada 2005 roku, są prace społecznie użyteczne, czyli prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku skierowanych przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Uczestnictwo w pracach społecznie użytecznych organizowanych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie w latach 2006 – 2008 ujęto w poniższej tabeli.

Tabela Aktywizacja bezrobotnych z gminy Koronowo w latach 2006 – 2008 poprzez skierowanie na wykonywanie prac społecznie użytecznych

Bezrobotni wykonujący prace społecznie użyteczne	Rok		
	2006	2007	2008
Grupa docelowa	50	100	160
Rzeczywista liczba uczestników	85	130	160

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

Prace społecznie użyteczne, patrząc z blisko 4 – letniej perspektywy czasowej, spełniają swoją rolę przyczyniając się do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Rozpiętość pomiędzy liczbą obejmującą grupę docelową, a faktyczną liczbą uczestników jest wynikiem zarówno podjęcia pracy, jak i wykreślenia z listy uczestników z przyczyn leżących po stronie bezrobotnego.

2.2.2.2 SPOŁECZNA KWESTIA UBÓSTWA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

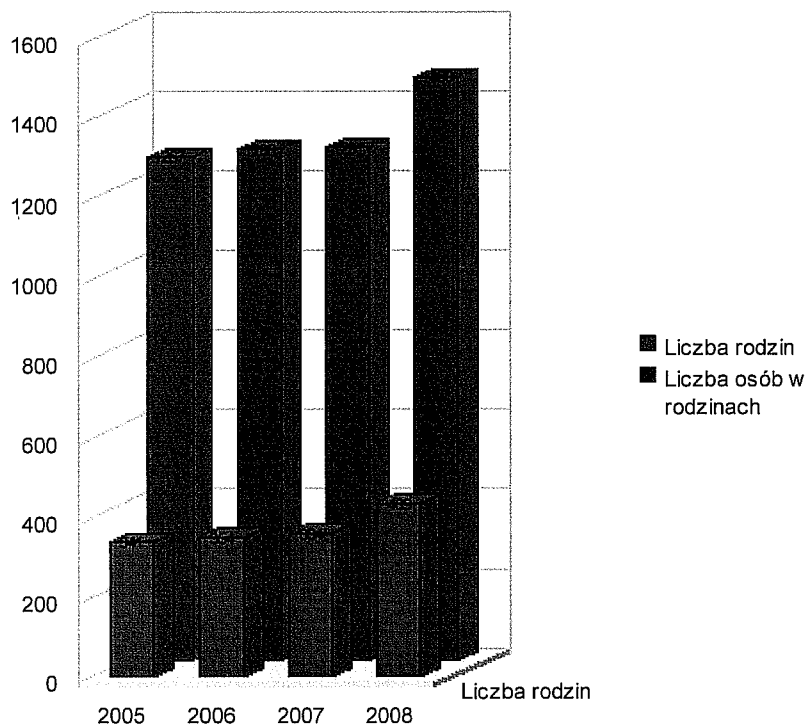
Jedną z wielu konsekwencji transformacji ustrojowej jest wzrost zróżnicowań społecznych w sferze ekonomicznej, a więc pogłębienie się różnic pomiędzy zamożnymi obywatelami Polski oraz osobami żyjącymi w ubóstwie.

Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostce lub grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Do tych potrzeb zalicza się: wyżywienie, ubranie, mieszkanie, zachowanie zdrowia, uzyskanie wykształcenia czy też zaspokojenie sfer intelektualnych. Poważnym skutkiem pozostawania w ubóstwie jest między innymi dezorganizacja życia jednostki czy rodziny, powodująca rozpad więzi rodzinnych i społecznych, zaburzenia w sferze pełnienia ról społecznych.

Zjawisko ubóstwa dotyka różne grupy społeczne. Jest to problem globalny, który występuje również na terenie gminy Koronowo. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się rodziny zamieszkujące obszary gdzie niegdyś jedną z form zatrudnienia była praca w nieistniejących już Państwowych Gospodarstwach Rolnych i Rolniczych Spółdzielniach Produkcyjnych.

Problem ubóstwa stanowi jedną z najczęstszych przyczyn udzielania pomocy społecznej przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie, czego dowodzą dane zamieszczone poniżej.

Wykres Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z powodu ubóstwa w latach 2005 - 2008

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

Z danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie wynika, że liczba osób ubiegających się o pomoc z powodu ubóstwa znacząco wzrosła, pomimo malejącej liczby osób bezrobotnych.

Analizując problem ubóstwa winno się uwzględnić perspektywę stosunkowo od niedawna akcentowaną, a mianowicie juvenilizację biedy. Terminem tym określa się nadreprezentację dzieci wśród ludności biednej w stosunku do ogółu Polaków. „Bieda dziecięca” jest nadal problemem społecznym wymagającym dokładnej diagnozy. Przeciwdziałanie tej kwestii społecznej nabiera szczególnego znaczenia w odniesieniu do „dziedziczenia ubóstwa” przez kolejne pokolenia ubogich dzieci. Deprywacja potrzeb szczególnie dzieci wywiera wpływ na życiowe decyzje zarówno w sferze edukacyjnej, zawodowej czy też życia rodzinnego. Działania pomocowe mają na celu między innymi wyrównywanie szans życiowych ludzi ubogich.

Ubóstwo stanowiące poważny problem socjalny w Polsce, dotyczy przede wszystkim osoby bezrobotne i ich rodziny, ale także aktywnych zawodowo pracowników otrzymujących minimalne wynagrodzenie za świadczonej pracę.

Przeciwdziałanie czy też łagodzenie skutków ubóstwa jest ściśle związane z przyczynami powodującymi wystąpienie tego problemu społecznego. Przyczyny te są jednak bardzo różnorodnie definiowane, zaś odmienne stanowiska można ogólnie ująć w 2 grupach: psychologicznych czynników tkwiących w jednostce jak i ładzie społeczno – ekonomicznym.

2.2.2.3 SPOŁECZNA KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

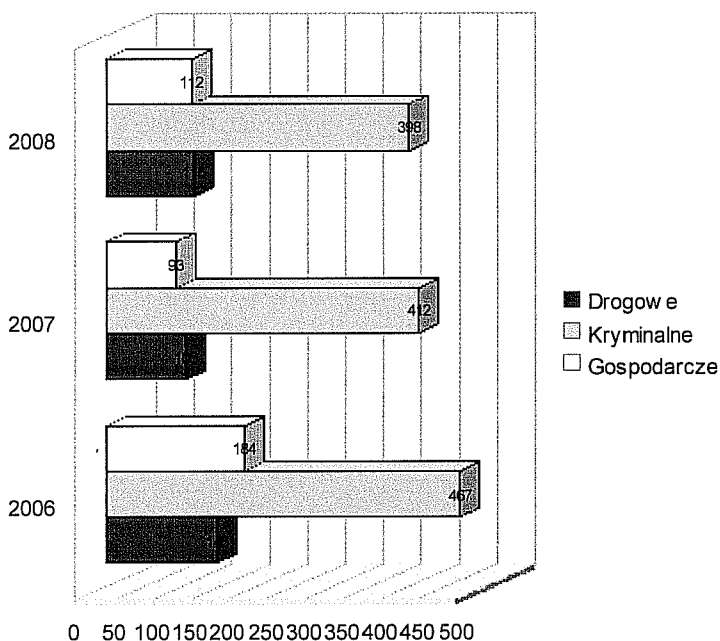
Za bezpieczeństwo mieszkańców gminy Koronowo odpowiadają w szczególności takie instytucje jak: Komisariat Policji w Koronowie wraz z komórkami organizacyjnymi w Dobrczu i Sicienku, 18 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w Koronowie. Niniejsze instytucje są wspomagane poprzez system monitoringu oraz radiowy system powiadamiania o napadzie i włamaniu.

Z punktu widzenia zadania jakie postawiono przed niniejszym dokumentem oraz jego zakresu merytorycznego zdecydowano się dokonać diagnozy problemu przestępczości na terenie gminy Koronowo, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii przemocy w rodzinie.

Przestępczość na gruncie kryminologii definiowana jest jako zbiór czynów zabronionych przez ustawę pod groźbą kary, popełnionych na danym obszarze w określonym czasie. Na terenie miasta i gminy Koronowo liczba popełnionych przestępstw na przestrzeni trzech lat (2006 – 2008) zdecydowanie zmalała. W roku 2006 ogółem stwierdzono 826 przestępstw, w 2007 odnotowano wyraźny spadek, który utrzymywał się również w 2008 roku – w latach tych stwierdzono 652 przestępstwa. W związku z prowadzonymi czynnościami w roku 2006 było 369 podejrzanych osób, w 2007 – 314, zaś w roku 2008 – 304 osoby. Ogólna wykrywalność przestępstw przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Koronowie była wysoka, w roku 2006 wynosiła 67,3%, 2007 – 65,7% zaś w 2008 – 71,5%.

Liczbę przestępstw drogowych, kryminalnych oraz gospodarczych w latach 2006 – 2009 zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres Charakterystyka przestępstw na terenie gminy Koronowo w latach 2006 - 2009

Źródło: Komisariat Policji w Koronowie

Jak wskazują powyższe dane, liczba przestępstw drogowych, kryminalnych oraz gospodarczych w latach 2006 – 2008 miała ogólnie tendencję malejącą. Jedynie w roku 2008 odnotowano niewielki wzrost przestępstw drogowych. Najczęściej na terenie miasta i gminy Koronowo popełniano przestępstwa kryminalne.

Dynamikę przestępstw zabójstwa, zgwałcenia, uszczerbku na zdrowiu, udziału w bójce lub pobiciu,

przestępstw rozbójniczych oraz kradzieży z włamaniem zaprezentowano w tabeli.

Tabela Przestępstwa na terenie gminy Koronowo w latach 2006 - 2008

Wyszczególnienie	Rok		
	2006	2007	2008
Zabójstwa	1	0	3
Zgwałcenia	1	3	1
Uszczerbek na zdrowiu	10	3	12
Udział w bójce lub pobiciu	1	1	6
Przestępstwa rozbójnicze	20	4	5
Kradzież z włamaniem	141	107	84

Źródło: Komisariat Policji w Koronowie

Pośród ujętych w powyższym zestawieniu przestępstw dominują kradzieże z włamaniem, lecz liczba tych przestępstw zdecydowanie maleje. Tendencje in minus odnotowano w przypadku przestępstw rozbójniczych, wzrost zaś zanotowano w przypadku najcięższego z czynów zabronionych – zabójstw oraz udziału w pobiciu i bójce.

Analizując czyny zabronione przez prawo w odniesieniu do kategorii wiekowych sprawców, w roku 2006 nieletni popełnili 38 przestępstw, rok później 16, natomiast w 2008 roku 17.

Przestępstwa wobec rodziny, według danych statystycznych, są popełniane najczęściej. Jest to szczególnie drastyczny problem społeczny, który wykazuje tendencję rozwojową dotyczącą znacznej części społeczeństwa, w tym często istot bezbronnych - dzieci. Stosowanie siły oddziałuje na wszystkie sfery życia ofiar i ich rodzin. Skala tegoż zjawiska jest niezwykle trudna do oszacowania – wiele rodzin ukrywa fakt znęcania się psychicznego czy fizycznego miesiącami, latami, a niekiedy nigdy nie szuka pomocy, ani sprawiedliwości na drodze prawnej. W Polsce dla ochrony ofiar przemocy w rodzinie stosuje się przepisy prawa karnego, cywilnego, administracyjnego i rodzinnego.

Przemoc w rodzinie doczekała się definicji prawnej i zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku rozumiana jest jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działania lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste narażające osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Zjawisko przemocy w rodzinie na terenie gminy Koronowo zaprezentowano w poniższym ujęciu tabelarycznym.

Tabela Przemoc w rodzinie w latach 2005 - 2008

Wyszczególnienie	Rok		
	2006	2007	2008
Znęcanie nad rodziną	24	21	28
Liczba ofiar	142	84	73
Liczba przeprowadzonych interwencji	557	613	548
Liczba sporządzonych „Niebieskich kart”	168	92	103
Liczba sprawców przemocy pod	142	84	104

wpływem alkoholu			
------------------	--	--	--

Źródło: Komisariat Policji w Koronowie

Przemoc w rodzinie, jak ilustrują powyższe dane, koreluje z nadużywaniem alkoholu – liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu, pomimo iż zmalała, to nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Funkcjonariusze sporządzali mniej „Niebieskich Kart” w latach 2007 i 2008, zaś liczba interwencji w związku z przemocą domową, poza rokiem 2007 kiedy to odnotowano znaczący wzrost, utrzymuje się na zbliżonym, wysokim poziomie. Liczna ofiar natomiast, w analizowanym przedziale czasowym, zmalała niemalże dwukrotnie, jednocześnie wzrosła liczba spraw o znęcanie się nad rodziną.

Pracownicy socjalni w toku czynności służbowych powziawszy podejrzenie o stosowaniu przemocy wobec członków rodziny wypełnia formularz „Pomoc Społeczna- Niebieska Karta” stanowiący załącznik do wywiadu środowiskowego. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie w roku 2007 udzielił świadczenia z pomocy społecznej z powodu itp. przemocy w rodzinie udzielono 3 rodzinom, w których żyło 13 osób, w roku 2008 zaś 5 rodzinom, w których funkcjonowało 16 osób. W latach 2005 – 2006 M-GOPS w Koronowie nie udzielił pomocy z powodu przemocy w rodzinie.

Przemoc uważana jest za zjawisko niezwykle destrukcyjne, destabilizujące życie ofiary i najbliższego otoczenia. Kiedy jednak sprawca przemocy jest osoba bliska, związana z poszkodowanym związkiem emocjonalnym uczuciowym, kwestia ta nabiera szczególnego znaczenia. Konsekwencje psycho – społeczne, zdrowotne, ekonomiczne stosowania przemocy są wręcz niemożliwe do ocenienia. Również kła tego zjawiska jest niezwykle trudna do oszacowania – przemoc w rodzinie stanowi swoistą „białą plamę” wśród statystyk i badań socjologicznych czy kryminologicznych. Problem przemocy domowej, z uwagi na swoją złożoność, wymaga podejmowania działań interdyscyplinarnych przez przedstawicieli różnych służb i instytucji.

Niestety, na terenie gminy Koronowo nie funkcjonuje instytucja ukierunkowana na przeciwdziałanie czy łagodzenie konsekwencji przemocy w rodzinie. Kwestię przemocy domowej w toku czynności służbowych podejmują przedstawiciele instytucji zobligowanych przez prawo do działań w tym obszarze.

2.2.2.4 SPOŁECZNA KWESTIA ZDROWIA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) zdrowie definiuje jako dobre samopoczucie fizyczne, psychiczne i społeczne, pozwalające na prowadzenie przez człowieka produktywnego, sensownego i twórczego życia w sferze społecznej i ekonomicznej.

Szeroko rozumiana polityka społeczna zajmuje się wyrównywaniem dostępu do służby zdrowia oraz tworzeniem warunków dla zdrowia społeczeństwa.

Kwestia zdrowia społeczeństwa koncentruje się na 3 podstawowych wymiarach, a mianowicie profilaktyce, obejmującej zapobieganie chorobom, lecnictwie, zmierzającym do diagnozy i leczenia oraz rehabilitacji, czyli przywracaniu ludzi do zdrowia.

Służba Zdrowia na terenie miasta i gminy Koronowo obejmuje funkcjonowanie publicznej placówki służby zdrowia:

- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Koronowie
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Koronowie – Wiejski Ośrodek Zdrowia w Mąkowsku

oraz niepublicznych placówek służby zdrowia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „TAMED” w Koronowie;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „RODZINA” w Koronowie;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „POD GRUSZĄ” w Wierchucinie Królewskim;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wtelnie;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Sanimed” Sp. z o. o.

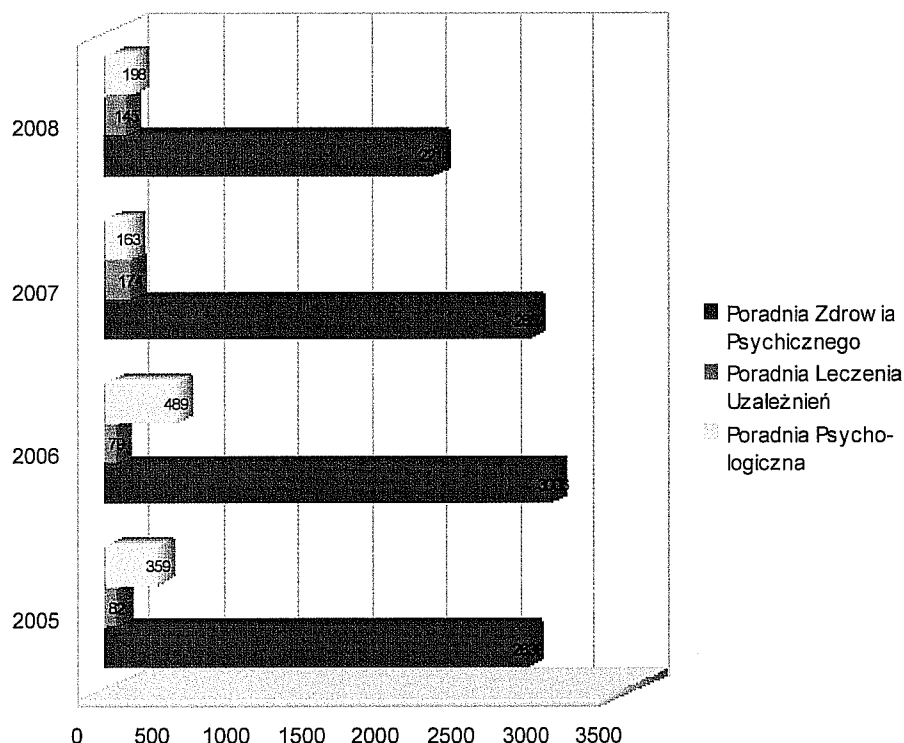
Placówki służby zdrowia udzielają świadczeń medycznych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie podpisanych umów z Kujawsko – Pomorskim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia.

Mieszkańcy miasta i gminy Koronowo mają ponadto możliwość korzystania z placówek służby zdrowia, zarówno publicznych jak i niepublicznych, zlokalizowanych na terenie województwa kujawsko – pomorskiego, a także całego kraju. Fakt ten winno się uwzględnić analizując dane statystyczne z zakresu świadczeń medycznych, nie ma jednak możliwości precyzyjnego określenia liczby pacjentów i porad udzielonych mieszkańcom gminy- nie prowadzi się statystyk w innych jednostkach służby zdrowia poza gminą, ujmujących pomoc medyczną dla mieszkańców miasta i gminy Koronowo. Ponadto pośród pacjentów zakładów opieki zdrowotnej figurują, poza mieszkańcami, osoby zamieszkujące poza gminą Koronowo.

Szacunkowe dane obejmujące świadczenia medyczne udzielone w publicznych i niepublicznych jednostkach służby zdrowia miasta i gminy Koronowo w latach 2005 – 2008 ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Służba zdrowia w gminie Koronowo oferuje, poza podstawową opieką medyczną, szeroki zakres usług specjalistycznej opieki zdrowotnej świadczonej przez wykwalifikowanych lekarzy. Dostęp do specjalistów, z przyczyn niezależnych od placówek służby zdrowia, bywa niekiedy utrudniony z uwagi na stosunkowo długi okres oczekiwania na wizytę u specjalisty. Przyczyną tego stanu rzeczy są limity porad określone przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Z problemem tym jednak borykają się placówki zdrowia na terenie całego kraju.

Wykres Liczba Porad udzielanych w Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni leczenia Uzależnień oraz Poradni Psychologicznej SP ZOZ w Koronowie w latach 2005 – 2008

Źródło: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Koronowie

Działalność terapeutyczną skierowaną do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnych intelektualnie od 2004 roku nieprzerwanie świadczy również „**Klub dla Dobra Wspólnego**”, do 2008 roku prowadzony przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie. W roku 2009 organem prowadzącym zostało Koronowskie Stowarzyszenie Pomocy Społecznej. Celem inicjatywy jest aktywizacja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie, poprawa ich funkcjonowania społecznego, integracja ze środowiskiem lokalnym oraz wzrost jakości ich życia. 15 osobowa grupa podopiecznych dwa razy w tygodniu uczestniczy w czterogodzinnych zajęciach prowadzonych przez psychologa, terapeutę zajęciowego i pedagoga społecznego. Istotnym ogniwem terapii jest animacja społeczno – kulturalna.

W ramach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Koronowie opiekę doraźną całodobowo zapewnia Pogotowie Ratunkowe, świadczące usługi zarówno na miejscu jak i przez zespół wyjazdowy.

Tabela Wyjazdy Pogotowia Ratunkowego w latach 2005 - 2008

Wyjazdy pogotowia	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Ogółem	3198	3378	3189	3014
W tym do upojeń	99	81	100	83

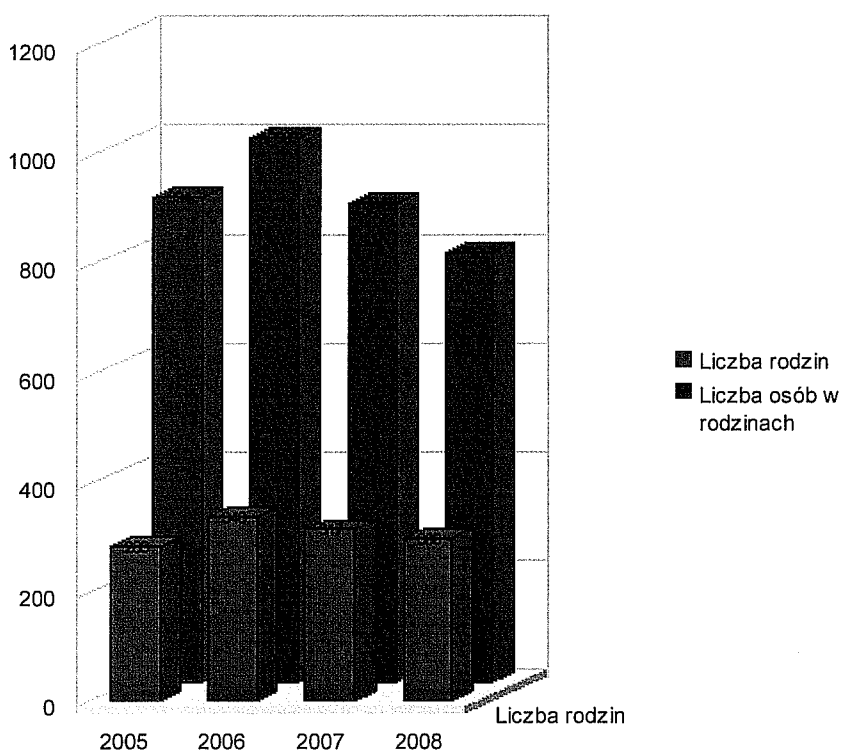
Źródło: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Koronowie

Zespół Pogotowia Ratunkowego na przestrzeni lat 2005 – 2008 wielokrotnie udzielał pomocy osobom znajdującym się w stanie upojenia alkoholowego. Mimo iż liczba interwencji medycznych zespołu „R” maleje w odniesieniu do osób upojonych alkoholem, to nadal wskaźnik ten jest wysoki.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Koronowie prowadzi świadczenia pielęgniarstwa opieki długoterminowej, której adresatami są obłożnie chorzy mieszkańcy gminy Koronowo.

Osoby podejmujące leczenie w ośrodkach zdrowia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, której konsekwencją jest znalezienie się osoby lub rodziny w trudnej sytuacji życiowej, stają się beneficjentami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie.

Wykres Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2005 - 2008

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

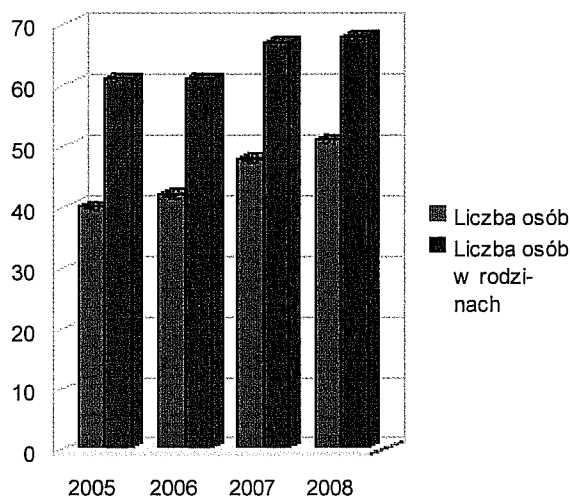
Powyższy wykres wskazuje, iż długotrwała lub ciężka choroba była powodem udzielenia świadczenia z pomocy społecznej w latach 2004 – 2008 dla ok. 300 rodzin, przy czym liczba osób w rodzinach objętych tą formą pomocy, znacząco zmalała. Osoby chore, często w wyniku ponoszenia znacznych kosztów na leczenie, nie są w stanie w oparciu o własne zasoby finansowe zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych. Ponadto pogorszenie się stanu zdrowia, powoduje niemożność samodzielnego funkcjonowania, wymagając tym samym wparcia ze strony odpowiednich instytucji. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie udziela świadczenia z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez psychologa i pedagoga.

Usługi opiekuńcze przyznaje się osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

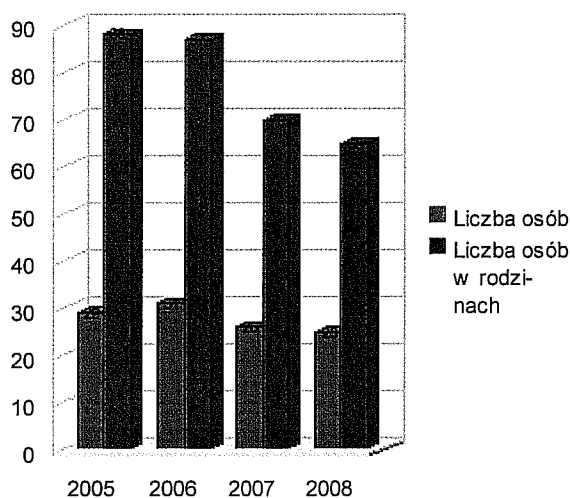
Specjalistyczne usługi opiekuńcze to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy, w związku z rodzajem schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone

przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze jest uzależniona od dochodu osoby lub rodziny i ustalana przez gminę w formie uchwały.

Wykres Usługi opiekuńcze w latach 2005 - 2008

Wykres Specjalistyczne usługi opiekuńcze w latach 2005 - 2008

Jak pokazuje rzeczywistość w Polsce nadal dominuje działalność lecznicza służby zdrowia, niemniej jednak w ostatnich latach zauważa się wzrost inicjatyw o charakterze profilaktycznym, akcentującym zarówno badania medyczne jak i promowanie zdrowego stylu życia. Kwestia zdrowia jest niezwykle istotnym problemem społecznym, bowiem stan zdrowia społeczeństwa warunkuje nie tylko poziom i jakość życia jednostek, ale przede wszystkim wpływa na ekonomiczny aspekt gospodarki narodowej.

2.2.2.5 SPOŁECZNA KWESTIA EDUKACJI NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Wzrost aspiracji edukacyjnych Polaków oraz postrzeganie edukacji jako wartości to najistotniejsze przemiany w tej sferze w ostatnich 2 dekadach. Edukacja rozumiana jest jako proces zdobywania wiedzy i umiejętności, obejmujący również wychowanie. Edukacja nabiera szczególnego znaczenia w oparciu o kształtujący się typ społeczeństwa opartego na wiedzy i informacji.

Zadaniem polityki społecznej jest wyrównywanie szans edukacyjnych ludzi na różnych etapach ich rozwoju. Edukacja powinna charakteryzować się powszechnością, jak i równością w dostępie do szkół.

System oświaty na terenie gminy Koronowo obejmuje szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne oraz ponadgimnazjalne. Na terenie gminy Koronowo funkcjonuje 10 samodzielnych, publicznych placówek oświatowych w tym:

8 szkół podstawowych sześcioklasowych:

- Szkoła Podstawowa nr 2 w Koronowie;
- Szkoła Podstawowa Buszkowie;
- Szkoła Podstawowa w Łąsku Wielkim;
- Szkoła Podstawowa w Sitowcu;
- Szkoła Podstawowa w Witoldowie;
- Szkoła Podstawowa w Mąkowarsku (w strukturze organizacyjnej Zespołu Szkół w Mąkowarsku);
- Szkoła Podstawowa w Wierzchucinie Królewskim (w strukturze Zespołu Szkół w Wierzchucinie Królewskim);
- Szkoła Podstawowa we Wtelnie (w strukturze Zespołu Szkół we Wtelnie);

4 gimnazja

- Gimnazjum nr 1 w Koronowie;
- Gimnazjum w Mąkowarsku (w strukturze organizacyjnej Zespołu Szkół w Mąkowarsku);
- Gimnazjum w Wierzchucinie Królewskim (w strukturze Zespołu Szkół w Wierzchucinie Królewskim);
- Gimnazjum we Wtelnie (w strukturze Zespołu Szkół we Wtelnie)

oraz 2 przedszkola

- Przedszkole Samorządowe z Oddziałami Integracyjnymi w Koronowie
- Przedszkole funkcjonujące w strukturze organizacyjnej Zespołu Szkół we Wtelnie.

Ponadto w Koronowie działa Niepubliczne Gimnazjum „AWANS”.

Tabela Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzonych przez gminę Koronowo w latach 2008 / 2009

Rok szkolny	Wyszczególnienie	SP Publiczne	Gimnazja Publiczne	Ogółem
2008 / 2009	Uczniowie	1660	836	2496
	Oddziały	92	37	129
	Uczniowie / oddziały	18,04	22,59	19,34

Źródło: Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Koronowie

Tabela Analiza porównawcza liczby dzieci zamieszkałych na terenie gminy Koronowo w grupach wiekowych z oferowaną liczbą miejsc w placówkach oświatowych w roku 2009/2010 według stanu na 30 czerwca 2009 r.

Wyszczególnienie	6-latki	5-latki	4-latki	3-latki	Ogółem
Liczba dzieci zameldowanych na terenie gminy Koronowo	255	237	230	260	982
Liczba dzieci w przedszkolach	78	94	87	66	325
%	30,58	39,66	37,82	25,38	33,09
Liczba dzieci w „0” w SP	171	-	-	-	171
%	67,05	-	-	-	-
Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną w różnych formach	249	94	87	66	496
%	97,64	39,66	37,82	25,38	50,50

Źródło: Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Koronowie

W Koronowie funkcjonują ponadto placówki oświatowe, których organem prowadzącym jest:

- Powiat Bydgoski - Zespół Szkół Zawodowych, Zespół Szkół Licealnych, Zespół Szkół Specjalnych oraz Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.
- Ministerstwo Sprawiedliwości – Szkoła Podstawowa nr 4, Gimnazjum nr 4, Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2, funkcjonujące przy Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich w Koronowie.

Jednym z zadań systemu edukacji jest wyrównywanie szans życiowych uczniów ze środowisk defaworyzowanych. Pomoc ta może przybierać wiele form, między innymi pomocy finansowej, organizacji czasu wolnego, rozwoju talentów, indywidualizacji procesu kształcenia i dostosowania go do możliwości ucznia, zajęć wyrównawczych, upowszechniania edukacji przedszkolnej, dożywiania dzieci z rodzin ubogich czy oddziaływań terapeutycznych. Działania te, niezależnie od rodzaju, mają za zadanie zaspokoić potrzeby w tych obszarach życia uczniów, gdzie zdiagnozowano deprivację.

Na terenie gminy Koronowo zarówno szkoły podstawowe jak i gimnazjalne i ponadgimnazjalna oferują uczniom możliwość uczestniczenia w rozmaitych i bardzo zróżnicowanych kołach zainteresowań. Dodatkowe zajęcia obejmowały między innymi:

- zajęcia sportowe;
- zajęcia wyrównawcze;
- zajęcia językowe (angielski, niemiecki);
- zajęcia muzyczne – wokalne, taneczne, instrumentalne;
- zajęcia pogłębiające wiedzę z zakresu przedmiotów szkolnych – matematyczne, polonistyczne, informatyczne, historyczne, chemiczne, geograficzne, plastyczne, koło ortograficzne;
- zajęcia twórcze – teatralne, origami, koło dziennikarskie;
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne;
- terapeutyczne – programy profilaktyczne, „Spójrz inaczej”, rewalidacyjne;
- pracę z uczniem uzdolnionym.

Ponadto w każdej ze szkół do dyspozycji uczniów był psycholog i pedagog, zaś w SP nr 2 w

Koronowie, SP w Buszkowie, SP w Sitowcu, ZS w Wierzchucinie Królewskim, ZS w Mąkowarsku zatrudniony był również logopeda. Ponadto każda z placówek oświatowych posiadała świetlicę szkolną.

Jedną z istotnych form wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży jest pomoc finansowa, w tym stypendia szkolne.

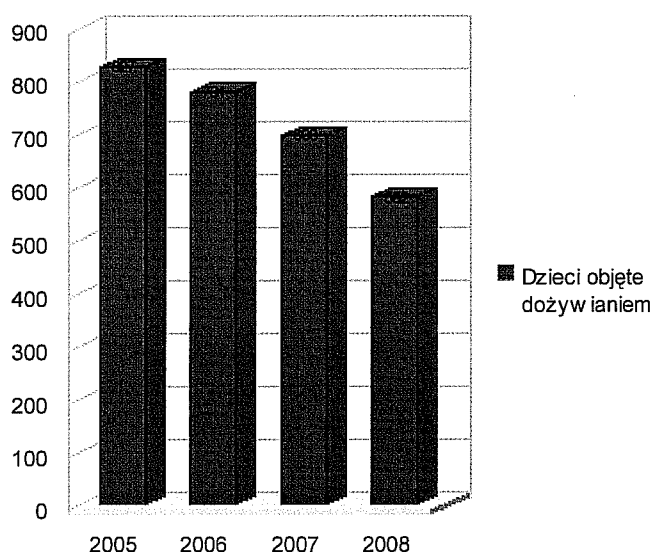
Tabela Stypendia szkolne w latach 2005 – 2008

Wyszczególnienie	ROK SZKOLNY			
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	798	829	701	655

Źródło: Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Koronowie

Jak wskazują powyższe dane, liczba przyznanych stypendiów szkolnych ma tendencje malejące: z 798 stypendiów przyznanych w roku szkolnym 2005 / 2006 do 655 w roku szkolnym 2008 / 2009. Kryteria finansowe uprawniające do otrzymania tego rodzaju pomocy są tożsame z kryteriami umożliwiającymi uzyskanie pomocy społecznej. Inną formą pomocy uczniom z terenu miasta i gminy Koronowo ze środowisk dotkniętych ubóstwem są bezpłatne obiady.

Wykres Dzieci z terenu gminy Koronowo objęte pomocą w formie dożywiania w szkołach

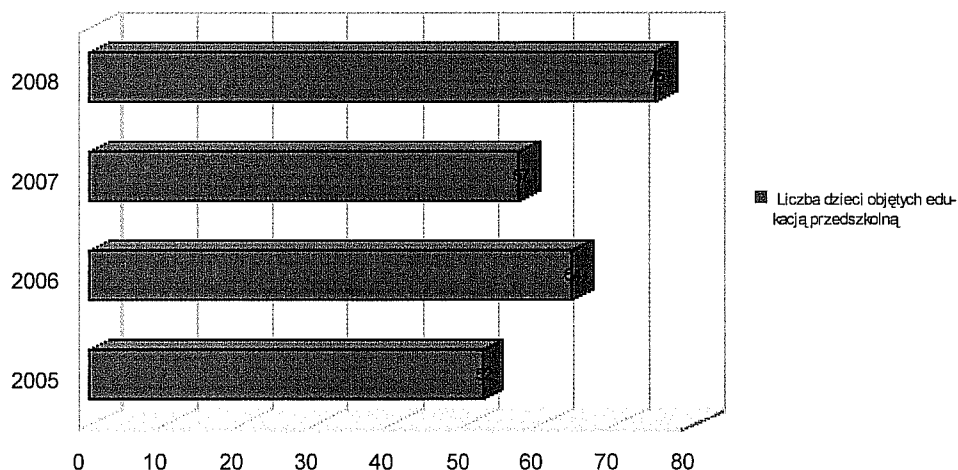
Powyższy wykres ukazuje zmniejszenie zakresu pomocy w formie zakupu gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży realizujących obowiązek szkolny na przestrzeni lat 2005 - 2008.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie rokrocznie, poza przyznawaniem świadczeń pieniężnych na zakup podręczników i artykułów szkolnych oraz opłacania obiadów dla dzieci z rodzin ubogich, przekazuje potrzebującym rodzinom dary zebrane w ramach cyklicznej akcji społecznej „Ołówki”.

Koronowskie Stowarzyszenie Oświatowe „CORONA” funkcjonuje od 2002 roku prowadząc ośrodki przedszkolne dla dzieci w wieku 3 – 5 lat, w ramach programu „Gdy nie ma przedszkola” Fundacji Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego, która sprawuje nadzór merytoryczny. Inicjatywa jest adresowana do rodzin wiejskich, w szczególności ubogich i patologicznych, ukazując im

znaczenie stymulacji rozwoju dziecka. Niniejsza forma wyrównywania szans edukacyjnych stanowi alternatywę dla wychowania przedszkolnego, ma charakter bezpłatny (poza składką na ubezpieczenie NNW). Zajęcia odbywają się w miejscowościach na terenach popegeerowskich: w Mąkowsku, Lucimiu, Nowym Dworze, Samociążku, Wiskitnie, Glinkach oraz Wierzchucinie Królewskim), 3 razy w tygodniu po 3 godziny.

Wykres Działalność Koronowskiego Stowarzyszenia Oświatowego „CORONA” w latach 2005 - 2008

Źródło: Koronowskie Stowarzyszenie Oświatowe „CORONA”

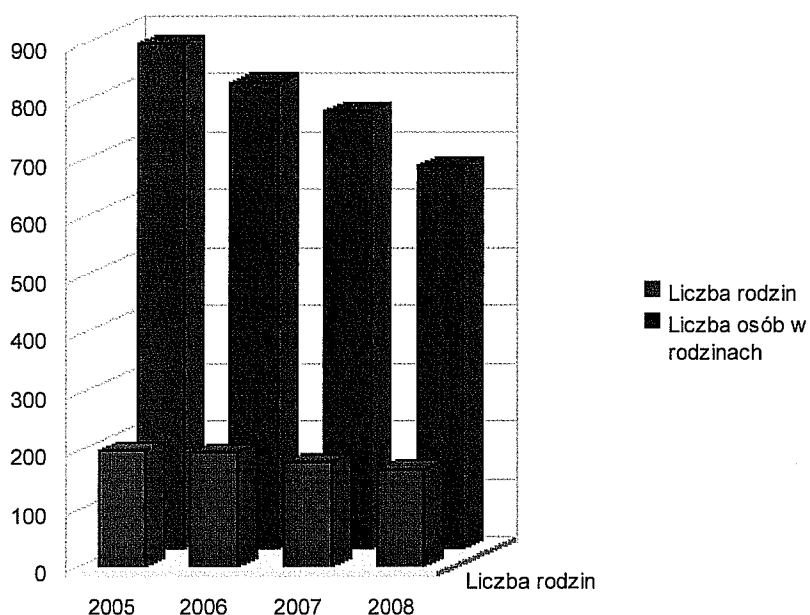
Koronowskie Stowarzyszenie Oświatowe „CORONA” swoją działalnością obejmuje coraz większą liczbę dzieci z terenów wiejskich. Ponadto od roku 2008 Stowarzyszenie „CORONA” prowadzi grupy zabawowe dla dzieci 2 – letnich.

Kwestia edukacyjna, jak pokazują dane statystyczne oraz co akcentują socjologowie i pedagodzy, silnie warunkuje sytuację życiową jednostki. Wykształcenie będące niezwykle pożądaną wartością, często decyduje o przyszłości człowieka. Jednostki, które przedwcześnie wypadły z systemu edukacji oraz osoby legitymujące się niskim wykształceniem, coraz częściej żyją na marginesie życia zawodowego jak i społecznego. Szansą na partycypowanie w dobrach przez jednostki wykluczone jest między innymi kształcenie ustawiczne oraz system szkoleń, kursów prowadzący do wyposażenia jednostek w niezbędne kwalifikacje i kompetencje, pożądane na rynku pracy.

2.2.2.6 SPOŁECZNA KWESTIA BEZRADNOŚCI W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Społeczna kwestia bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w doniesieniu do działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie, stanowi jeden z najczęstszych powodów przyznawania pomocy społecznej. Zadaniem Pomocy społecznej jest pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości.

Wykres Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych w latach 2005 - 2008

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

Jak ukazuje powyższy wykres, mimo malejącej liczby rodzin ubiegających się o udzielenie pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, nadal liczba ta jest wysoka. Najczęściej niezaradność rodziny w sprawowaniu opieki i w procesie wychowania łączy się z różnymi dysfunkcjami, takimi jak zaburzona struktura rodziny, rozkład pożycia małżeńskiego, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, kryzysy rodzinne, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich czy małżeńskich. Ponadto diagnozuje się patologizację życia rodzinnego, występowanie takich zjawisk jak przemoc czy uzależnienia.

Dzieci wychowujące się w rodzinach dysfunkcyjnych nie mają możliwości zaspokojenia wielu potrzeb w środowisku rodzinnym, powodując deprywację potrzeb. Ponadto rodzina nie spełnia wobec nich swoich podstawowych funkcji.

Dzieci pochodzące z tych rodzin często pozostawione są same sobie, większość wolnego czasu spędzają z rówieśnikami, częściej pojawiają się u nich problemy szkolne, wychowawcze, przypadki łamania norm i obyczajów.

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych niekiedy stanowi podstawę do objęcia dziecka opieką zastępczą. Rozwój inicjatyw ukierunkowanych na wsparcie rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych jest nie tylko znakiem czasu, ale i swoistym wyzwaniem. Praca z rodzinami winna zmierzać do wyposażenia ich w kompetencje rodzicielskie umożliwiające prawidłowe wypełnianie ról rodzicielskich. Działania profilaktyczno – naprawcze winny być skierowane zarówno do rodziców i opiekunów, jak i dzieci i młodzieży.

2.2.2.7 SPOŁECZNA KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Osoby Niepełnosprawne stanowią w Polsce bardzo liczną grupę, która liczy około 4,5 mln osób (GUS 2002). Mówiąc o osobach niepełnosprawnych bierze się pod uwagę osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności (Powiatowy i Wojewódzki), Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwo Obrony Narodowej.

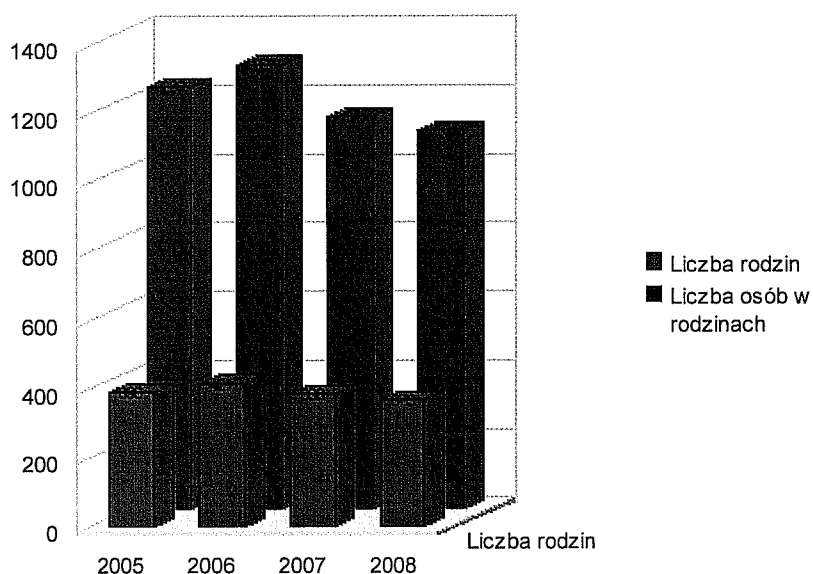
Ponadto do grupy niepełnosprawnych zalicza się około miliona osób nie posiadających orzeczenia, aczkolwiek uważających się za niepełnosprawne w sensie biologicznym.

Niepełnosprawność to stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powodujący trwałe okresowe utrudnienia, ograniczenia lub uniemożliwiający pełnienie ról społecznych i zadań życiowych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

Niepełnosprawność w swej istocie jest zjawiskiem o komponentach medycznych i społecznych. Może być także powodowana chorobami lub dysfunkcjami fizycznymi. Niepełnosprawność definiuje się także o zmienne kliniczne, na podstawie codziennego funkcjonowania, czy też na podstawie zdolności do pełnienia ról społecznych adekwatnych do wieku danej osoby.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie od 2005 do 2008 roku.

Wykres Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z powodu niepełnosprawności w latach 2005 - 2008

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

Spółeczna kwestia niepełnosprawności w mieście i gminie Koronowo stanowi poważny problem społeczny. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej utrzymuje się na zbliżonym poziomie, aczkolwiek nie odzwierciedla ona faktycznego stanu problemu niepełnosprawności w gminie Koronowo.

Sytuacja życiowa osób niepełnosprawnych jest bardzo trudna. Grupa ta jest niezwykle zróżnicowana pod względem zarówno stopnia i rodzaju niepełnosprawności. Osoby niepełnosprawne w życiu społecznym i zawodowym napotykają na szereg problemów, których bez pomocy innych osób, instytucji czy organizacji nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć. Istotnym problemem są między innymi bariery architektoniczne zarówno w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, jak również w budynkach użyteczności publicznej, ulicach. Bariery te utrudniają czy też uniemożliwiają prawidłowe funkcjonowanie niepełnosprawnych, negatywnie wpływają na ich poziom wykształcenia, ograniczają samodzielność i autonomię. Możliwości edukacji osób niepełnosprawnych na terenie gminy Koronowo są ograniczone. Zespół Szkół Specjalnych w Koronowie, w którym w roku 2008 / 2009 uczyło się 96 osób, obejmuje Szkołę Podstawową nr 3 Specjalną, Gimnazjum nr 2 Specjalne, oraz Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 1 Specjalną. Ponadto Przedszkole Samorządowe posiada oddziały integracyjne dla dzieci niepełnosprawnych. Mieszkańcy mogą jednak korzystać z infrastruktury edukacyjnej województwa kujawsko – pomorskiego, w tym szkół zlokalizowanych w Bydgoszczy. Niski poziom wykształcenia w odniesieniu do reszty społeczeństwa, dyskryminacja na rynku pracy, brak środków finansowych na pokrycie kosztów leczenia, rehabilitacji czy zakupu specjalistycznego sprzętu, alienacja społeczna, to tylko niektóre problemy osób niepełnosprawnych.

Wsparcia osobom niepełnosprawnym udziela Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będący funduszem celowym, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz zatrudnienie osób niepełnosprawnych. PFRON zajmuje się między innymi tworzeniem warsztatów terapii zajęciowej oraz zakładów aktywności zawodowej, które nie powstały jeszcze na terenie gminy Koronowo.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy realizuje zaś zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.

Przy Urzędzie Miejskim w Koronowie od 9 lat funkcjonuj **Stanowisko z Zakresu Obsługi Osób Niepełnosprawnych**, zajmujące się koordynacją działań w rozwiązywaniu problemów na jakie napotykają osoby niepełnosprawne, a w szczególności:

- tworzeniem i funkcjonowaniem poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych;
- organizacją turnusów rehabilitacyjnych;
- organizowaniem sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- organizowaniem i wspomaganiem warsztatów terapii zajęciowej;
- opracowywaniem i rozpowszechnianiem materiałów informacyjnych i szkoleniowych;
- likwidacją barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznych w obiektach użyteczności publicznej, położonych na obszarze odpowiadającym zakresowi działania gminy Koronowo;
- prowadzeniem rehabilitacji leczniczej, społecznej i zawodowej dzieci i młodzieży z uwzględnieniem: zakupu sprzętu i urządzeń, szkoleń rodziców, opiekunów i wolontariuszy w zakresie specjalnej opieki nad dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną, usług transportowych na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, badań, ekspertyz, analiz, opracowywania projektów norm, wydawnictw i konkursów dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej, tworzenia programu samorządowego na rzecz osób niepełnosprawnych dofinansowanych ze środków PFRON;
- współpracą z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Koronowie oraz innymi jednostkami służby zdrowia, organizacjami społecznymi, związkami oraz stowarzyszeniami;
- współpracą z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koronowie w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych;

- współpracą z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Pełnomocnikiem Wojewody ds. Osób Niepełnosprawnych i Rodziny.

Na terenie gminy Koronowo funkcjonuje **Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Sprawnych Inaczej**, które swoją działalność rozpoczęło w 1996 roku i stanowiło odpowiedź na potrzeby rodziców dzieci niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie. Stowarzyszenie prowadzi terapię grupową jak i indywidualną. Ważnym aspektem funkcjonowania Stowarzyszenia stanowi rehabilitacja (w tym organizacja wyjazdów i turnusów rehabilitacyjnych), hipoterapia, spotkania okolicznościowo - integracyjne, dożywianie, terapia zajęciowa, formy usamodzielniania się dzieci. Zajęcia są prowadzone 5 razy w tygodniu.

Dom Pomocy Społecznej w Koronowie funkcjonuje od 1995 roku, przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Struktura mieszkańców domu ze względu na jednostkę chorobową w latach 2005 - 2008 wyglądała następująco:

2005: osoby niepełnosprawne intelektualnie 74

osoby przewlekłe somatycznie chore 40

2006: osoby niepełnosprawne intelektualnie 73

osoby przewlekłe somatycznie chore 39

2007: osoby niepełnosprawne intelektualnie 74

osoby przewlekłe somatycznie chore 29

2008: osoby niepełnosprawne intelektualnie 73

osoby przewlekłe somatycznie chore 20

Dom jest jednostką o zasięgu ponadgminnym, a decyzje o skierowaniu do niego i decyzje ustalające opłatę za pobyt wydaje organ kierujący, właściwy dla miejsca zamieszkania osoby.

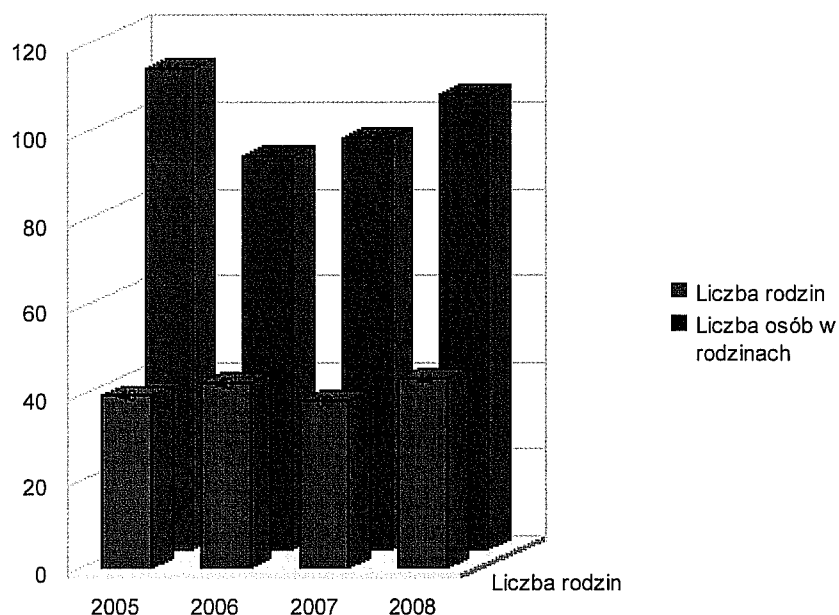
Placówka zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspokaja niezbędne potrzeby w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających. Dom zapewnia mieszkańcom zajęcia terapeutyczne obejmujące: zajęcia plastyczne, choreoterapię, terapię słowem, ludoterapie, muzykoterapie, siłwoterapię, zajęcia kulinarne oraz ergoterapię. W zakresie rehabilitacji z podopiecznymi pracuje się w oparciu o kinezyterapię, fizykoterapie. Od roku 2007 zajęcia wzbogacono o rehabilitacje metodą Knilla, metodą W. Sherborne.

2.2.2.8 SPOŁECZNA KWESTIA ALKOHOLIZMU NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Społeczna kwestia alkoholizmu na terenie gminy Koronowo obejmuje szerokie kręgi społeczne. Alkoholizm jest chorobą, obejmującą całokształt ujemnych następstw, wynikających z nadużywania alkoholu. Alkoholizm prowadzi do degradacji życia psychicznego, duchowego, moralnego, zaburza więzi interpersonalne, destabilizuje funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie.

Alkoholizm stanowi jeden z powodów udzielania pomocy społecznej przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie.

Wykres Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z powodu alkoholizmu w latach 2005 - 2008

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

Liczba osób otrzymujących świadczenia z powodu alkoholizmu na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Dokładne oszacowanie skali tego destrukcyjnego zjawiska na terenie gminy Koronowo nie są możliwe – rodziny z problemem alkoholowym nie zawsze zgłaszają ten fakt odpowiednim służbom, instytucjom celem podjęcia stosownych działań. Według danych szacunkowych problem uzależnienia od alkoholu dotyczy blisko 2 – 3 % dorosłej populacji. Podejmując próby zdiagnozowania kwestii alkoholizmu poniżej zaprezentowano dane statystyczne dotyczące pobytów mieszkańców gminy Koronowo w bydgoskiej Izbie Wytrzeźwień na przestrzeni lat 2005 – 2008.

Tabela Osoby nietrzeźwe przebywające w Izbie Wytrzeźwień w Bydgoszczy w latach 2005 - 2008

Wyszczególnienie		Rok			
		2005	2006	2007	2008
Po raz pierwszy	Liczba osób	73	89	78	100
Po raz drugi i więcej	Liczba osób	10	25	16	19
	Liczba pobytów	34	72	42	56

Źródło: Izba Wytrzeźwień w Bydgoszczy

Jak ilustruje powyższe zestawienie tabelaryczne w latach 2005 – 2008 odnotowano wzrost pierwszorazowych pobytów osób w stanie upojenia alkoholowego. W przypadku osób przewiezionych do Izby Wytrzeźwień w Bydgoszczy dwukrotnie lub więcej razy odnotowano

znaczny wzrost w 2006 roku.

Problem nadużywania czy też uzależnienia od alkoholu, jak dowodzą statystyki, często współistnieje z przestępczością, a szczególnie przemocą w rodzinie czy prowadzeniem pojazdu pod wpływem alkoholu i wypadkami komunikacyjnymi.

Na mocy obowiązującego prawa organy władzy i administracji państwowej zobowiązane są podejmować działania przeciwdziałające i łagodzące skutki nadużywania alkoholu.

Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ekspertem kreującym politykę lokalną wobec alkoholu. Członkowie Komisji przyjmują zgłoszenia o osobach nadużywających alkoholu, w toku czynności pouczają osobę, bądź też obligują do leczenia odwykowego w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

Tabela Liczba osób objętych obowiązkowym leczeniem w zakładzie leczenia odwykowego w latach 2005 - 2008

Wyszczególnienie	Rok			
	2005	2006	Do 30.09.2007	30.09.2008
Liczba osób zobowiązanych do leczenia	59	41	33	33
W tym wystąpienie do Sądu Rejonowego	42	39	17	25

Źródło: Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie

Osoby uzależnione mogą skorzystać z pomocy specjalisty psychoterapii uzależnień i współuzależnienia, instruktora terapii uzależnień oraz grupy AA „EMAUS”.

Ponadto Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania w celu zapobiegania problemowi przemocy w rodzinie.

Świetlica Środowiskowa działa przy ulicy Paderewskiego 3 w Koronowie. Inicjatywa skierowana jest do dzieci i młodzieży realizujących obowiązek szkolny, jak i rodzin podopiecznych. Formy pomocy obejmują: socjoterapię, pomoc w opanowywaniu materiału dydaktycznego, wsparcie w kryzysach rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych, dożywianie. Ponadto wychowawcy organizują dzieciom i młodzieży czas wolny oraz wypoczynek w okresie wakacyjnym (obozy profilaktyczne), wspomagając rozwój zainteresowań i talentów. Zajęcia odbywają się 5 razy w tygodniu, w godzinach od 15.30 do 18.30, z wyłączeniem okresu wakacyjnego.

2.2.2.9 SPOŁECZNA KWESTIA NARKOMANII NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Terminem narkomania określa się stan nałogu, stałego używania narkotyków, a z czasem całkowite uzależnienie się od nich. Narkomania prowadzi do zaburzeń osobowości, zaniku wyższych uczuć i zmian w narządach, zwłaszcza w układzie nerwowym. Wśród objawów narkomanii wyróżnia się psychiczne, fizyczne i społeczne.

„Narkomana się tworzy – w domu, szkole, uczelni, na podwórku i na kolonii, słowem wszędzie. Lepi się go z cudownej materii dziecięcej naiwności, chęci poznania świata, wrażliwości uczuć, porywów serca, najskrytszych tajemnic i szczerych łez”.

/Marek Kotański/

Dane statystyczne Komisariatu Policji w Koronowie dowodzą, iż problem narkomanii na terenie gminy Koronowo istnieje, aczkolwiek liczba przestępstw narkotykowych w latach 2006 – 2008 diametralnie zmalała.

Tabela Przestępstwa narkotykowe na terenie gminy Koronowo w latach 2006 - 2008

Przestępstwa narkotykowe	Rok		
	2006	2007	2008
Przestępstwa stwierdzone ogółem	51	54	15
Wszczęte postępowania	21	23	10
Liczba osób podejrzanych	27	12	11
W tym nieletnich	4	2	0

Źródło: Komisariat Policji w Koronowie

Badania ankietowe przeprowadzone w 2006 roku wśród 1574 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz uczniów liceum ogólnokształcącego na terenie gminy Koronowo wykazały, że problem jest zarówno kontakt młodzieży z narkotykami (162 badanych uczniów), zażywanie narkotyków (44 uczniów) ale i łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych (1205 uczniów) czy też znajomość z osobami, które zażywają narkotyki (238), stanowiąca swoisty czynnik ryzyka.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku jednym z powodów udzielania pomocy społecznej jest narkomania. W latach 2005 – 2008 Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie żadna z ubiegających się o pomoc osób nie otrzymała świadczenia z powodu narkomanii.

Narkomania to kwestia społeczna stanowiąca wyzwanie zarówno dla rodzin osób uzależnionych, które borykają się z tym problemem, jak i przedstawicieli instytucji rządowych, samorządowych, czy też organizacji pozarządowych. Celem efektywnego przeciwdziałania narkomanii konieczne jest podejście interdyscyplinarne. Z racji faktu, iż nadal wiedza na temat narkomanii jest niedostateczna, poniżej przedstawiono czynniki ryzyka, prowadzące do nadużywania narkotyków:

Czynniki kulturowe i społeczne

- zalegalizowanie narkotyków promująca ich zażywanie;
- normy społeczne promujące zażywanie substancji psychoaktywnych;
- specyficzne warunki ekonomiczne
- dostępność;

Czynniki międzyludzkie:

- używanie substancji przez otaczające środowisko;
- pozytywny stosunek do zażywania substancji przez otoczenie;
- nieprawidłowe stosunki rodzinne;
- rozwody;
- odrzucenie przez przyjaciół;

Czynniki psychospołeczne:

- niepowodzenia w szkole lub w dalszej edukacji;
- rozpoczęcie zażywania substancji w młodym wieku;
- brak dostatecznej wiedzy na temat narkomanii;

Czynniki biogenetyczne:

- czynniki genetyczne, uwarunkowana podatność;
- psychofizjologiczna podatność na działanie substancji psychoaktywnych.

Rozwiązywanie kwestii narkomanii zostało określone w Programie Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Koronowo na lata 2008 – 2010. Niniejszy dokument zawiera cele, zadania, parterów lokalnych, zaś rozważania te zostały poprzedzone szczegółową diagnozą. Na terenie Gminy

Koronowo, poza Poradnią Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień działająca przy SPZOZ w Koronowie, nie funkcjonuje inna forma wsparcia bezpośrednio powołana do zapobiegania narkomanii czy terapii osób uzależnionych.

Niezwyczajnie ważnym aspektem przeciwdziałania narkomanii winno być upowszechnianie informacji na temat tego uzależnienia, np. w formie kampanii edukacyjnych czy też spotkań z terapeutami uzależnień lub tzw. neofitami (uzdrowionymi narkomanami). Profilaktyka narkomanii powinna rozpocząć się na tyle wcześnie, aby młody człowiek, w oparciu o posiadaną wiedzę na temat uzależnienia, mógł świadomie wybrać zdrowie i życie.

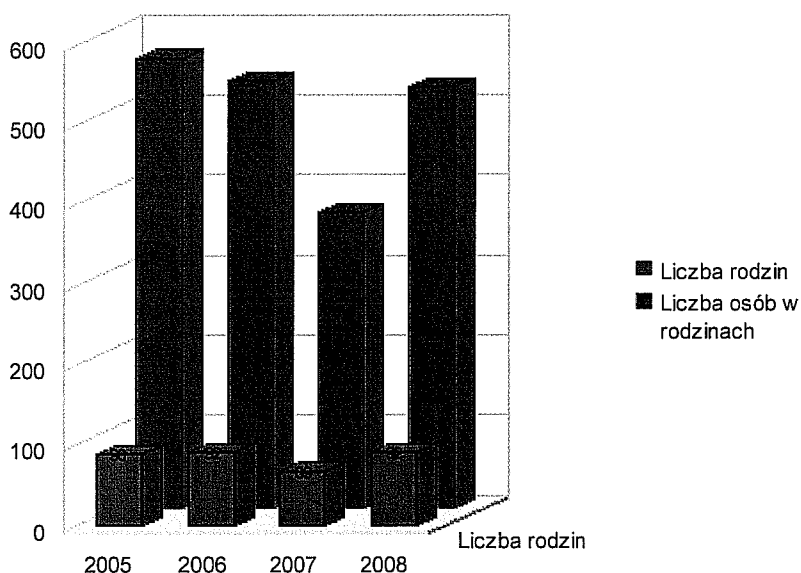
2.2.2.10 SPOŁECZNA KWESTIA OCHRONY MACIERZYŃSTWA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Ochrona macierzyństwa jest całokształtem szczególnych uprawnień, które przysługują pracującej kobiecie w okresie ciąży, porodu i wychowywania małego dziecka. Formy pomocy związane z społeczną kwestią ochrony macierzyństwa są regulowane przez przepisy prawne, a mianowicie Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku. Formy udzielanej pomocy nazywane są świadczeniami rodzinnymi i obejmują one zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne), zapomogę wypłacaną przez gminy oraz jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka.

Społeczna kwestia ochrony macierzyństwa nabiera szczególnego znaczenia w okresie swoistego „kryzysu rodziny”, rozpadu rodzin oraz co raz częściej występującego samotnego rodzicielstwa. Ustawa przewiduje również pomoc dla osób samotnie wychowujących dziecko, na które nie ma możliwości zasądzenia alimentów.

Liczbę osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i korzystające ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2005 - 2008

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczną, spełniającą szereg istotnych funkcji wobec swoich członków. Od prawidłowego funkcjonowania rodzin, poziomu zaspokojenia potrzeb, zależy przyszłość kraju. Celem wspierania rodzin istotne jest nie tylko realizowanie polityki społecznej wobec rodzin, zmierzającej do wyrównywania różnic socjalnych i tworzenia równych szans, co prowadzenie efektywnej polityki prorodzinnej, której celem jest rozwój rodziny niezależnie od statusu materialnego.

2.2.2.11 SPOŁECZNA KWESTIA SIEROCTWA NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

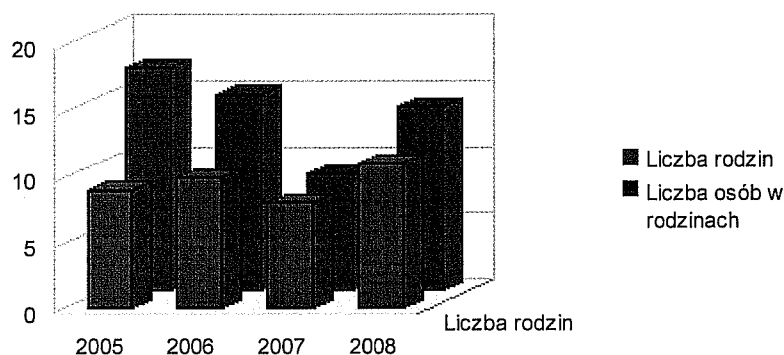
Społeczna kwestia sieroctwa jest zarówno skutkiem zaburzeń funkcjonowania rodziny, jak i pozbawienie opieki z powodu śmierci rodziców. Sieroctwo jest pojęciem niejednoznacznym, wyróżnia się sieroctwo naturalne i społeczne. Można mówić o sieroctwie psychologicznym, prawnym, emocjonalnym, trwałym, przejściowym czy pozornym. Najczęściej pojęciem sieroctwa społecznego określa się sytuacje dzieci osamotnionych. Dzieci nazywane sierotami społecznymi posiadają oboje rodziców, aczkolwiek objęte są opieką państwa. Społeczna kwestia sieroctwa jest uznawana za wskaźnik dezorganizacji rodziny, jest także jednym ze zjawisk patologii społecznej. Społeczna kwestia sieroctwa, w doniesieniu do beneficjentów Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie, nie stanowiła w latach 2005 – 2008 powodu do udzielenia świadczeń pieniężnych. Pracownicy socjalni, kuratorzy społeczni, pedagodzy czy funkcjonariusze policji w toku czynności służbowych diagnozują problem sieroctwa, zapewniając jednocześnie opiekę zastępczą.

Z uwagi na nasilenie zjawiska migracji w celach zarobkowych, akcentuje się problem społeczny „eurosierot”, czyli dzieci emigrantów, które pozostały w kraju pod opieką bliskiej rodziny czy osób niespokrewnionych. Skala tego zjawiska na terenie miasta i gminy Koronowo nie jest znana i wymaga przeprowadzenia dokładnej diagnozy.

2.2.2.12 SPOŁECZNA KWESTIA TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO NA TERENIE MIASTA I GMINY KORONOWO

Beneficjentami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie są także osoby, które opuściły zakład karny i znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Zgodnie z ustawą osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń, zaś podczas pobytu w areszcie zawiesza się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. W czasie odbywania kary w zakładzie karnym skazani podlegają tzw. pracy postpenitencjarnej, której celem jest przystosowanie skazanego do funkcjonowania w życiu społecznym po opuszczeniu placówki penitencjarnej.

Wykres Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z powodu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2005 - 2008

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie

Na terenie miasta i gminy Koronowo działają zawodowi kuratorzy sądowi jak i kuratorzy społeczni. Kurator zawodowy kontroluje prawidłowość i efektywność sprawowania dozorów, uczestniczy w posiedzeniach sądu, dotyczących dozorowanych, zawiadamia sąd o przestrzeganiu przez skazanego porządku prawnego, uzasadniającego rozważenie celowości uznania orzeczonych środków karnych za wykonane.

Pomoc osobom przebywającym w placówkach penitencjarnych winna obejmować reintegrację społeczną i zawodową skazanego. Odrzucenie byłych więźniów przez społeczeństwo niekiedy w konsekwencji prowadzi do powrotu na drogę przestępczą – skazany szuka zarówno akceptacji i grupy odniesienia do zaspokajania potrzeb przynależności, uznania, ale jest to również jedyny sposób na uzyskanie środków do życia.

III ANALIZA SWOT

Analiza SWOT stanowi kompleksowe narzędzie pomocnicze, pozwalające pogłębić ocenę otoczenia, planowanego przedsięwzięcia, a także aspektów, które warunkują jej powodzenie. Nazwa SWOT pochodzi od angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „mocnych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, stanowiących silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej wzmocnieniu (na nich należy oprzeć dalszy rozwój);
- „słabych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej i niewyeliminowanie ich spowoduje jej osłabienie (ich oddziaływanie winno być minimalizowane);
- „szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności miasta i gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio określonych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;
- „zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności miasta i gminy, ale mogące stanowić zagrożenie dla procesu rozwiązywania problemów społecznych.

Zespół zadaniowy, w oparciu o przeprowadzoną uprzednio diagnozę dokonał modyfikacji i redefinicji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w procesie zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych.

ZESPÓŁ PROBLEMÓW	
SŁABE STRONY	MOCNE STRONY
Nierówność w dostępie do edukacji osób ze środowisk defaworyzowanych	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych
Pauperyzacja społeczeństwa	Dostrzeganie wartości interdyscyplinarnego podejścia w rozwiązywaniu problemów społecznych
Zagrożenia związane z uzależnieniami	Funkcjonowanie bazy leczenia odwykowego
Niewystarczające środki finansowe	Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej
Brak placówki zapewniającej pomoc ofiarom przemocy w rodzinie	Działalność organizacji pozarządowych w sferze społecznej
Utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów	Wyspecjalizowana kadra specjalistów zajmujących się problematyką społeczną
Nierówność szans życiowych osób niepełnosprawnych	Dużą aktywność instytucji kulturalnych
Kryzys instytucji rodziny	Diagnoza i znajomość problemów społecznych w Gminie Koronowo
Występowanie zjawiska patologii społecznej	Zwiększenie inicjatyw aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i zagrożone marginalizacją
Wzrost bezrobocia jako jedna z konsekwencji kryzysu gospodarczego	
Niedostateczny poziom współpracy między instytucjami i organizacjami	
Występowanie problemów społecznych na gruncie ukrytym	
Niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych w stosunku do realnych potrzeb	
ZAGROŻENIA	SZANSE
Zagrożenia w funkcjonowaniu rodziny	Możliwość korzystania z infrastruktury instytucjonalnej na terenie województwa i kraju
Relatywizm wartości	Korzystne położenie geograficzne względem aglomeracji miejskiej i rynku pracy
Oslabienie więzi społecznych	Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych
Brak klubu integracji społecznej, warsztatów terapii zajęciowej, zakładu aktywności zawodowej	Stały rozwój systemów wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej pomocy
Dyskryminacja na rynku pracy jednostek i grup społecznych zagrożonych marginalizacją	Wzrastające zainteresowanie wolontariatem i działalnością charytatywną
Niekorzystne zjawiska demograficzne	Wzrost aspiracji edukacyjnych

Migracje zarobkowe ludności	Możliwość współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z całego kraju i zagranicy
Zbyt niskie nakłady finansowe na funkcjonowanie instytucji zobligowanych do rozwiązywania problemów społecznych	Promowanie polityki prorodzinnej
Barьеры prawne	

IV CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Diagnoza problemów społecznych przeprowadzona w oparciu o analizę danych statystycznych instytucji funkcjonujących w sferze społecznej oraz badania opinii mieszkańców miasta i gminy Koronowo pozwoliły na weryfikację kierunków działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych.

Cel główny określony w pierwotnej strategii jako **„zapobieganie zagrożeniom społecznym oraz skuteczne działania w ramach polityki społecznej”** został uznany za aktualny i wobec tego celu sformułowano cele strategiczne i operacyjne.

DZIEDZINA	CZAS REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY I ZADANIA
BEZROBOCIE	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z Unii Europejskiej	Stwarzanie warunków gospodarczo społecznych do podjęcia zatrudnienia osobom zdolnym do świadczenia pracy	cel operacyjny 1 Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i promocja zatrudnienia zadania -działania w celu diagnozowania problemu bezrobocia -stymulowanie rozwoju gospodarczego - tworzenie miejsc pracy - poradnictwo i doradztwo zawodowe dla osób poszukujących zatrudnienia - zmniejszenie udziału osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej licznie osób pozostających bez pracy - zwiększenie liczby lokalnych przedsięwzięć skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych - utworzenie klubu integracji społecznej oraz spółdzielni socjalnych - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych - podwyższenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych osób bezrobotnych - rozwój kompetencji psycho - społecznych niezbędnych do podjęcia zatrudnienia - współpraca sektora przedsiębiorstw i systemu oświaty celem szkolenia kadr na potrzeby gospodarki i przemysłu - stworzenie warunków dla aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych - przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób bezrobotnych
UBÓSTWO	Praca ciągła	Budżet państwa	Zintegrowany system	cel operacyjny 1

		Budżet gminy Budżet województwa Środki z Unii Europejskiej	pomocy osobom i rodzinom ubogim	wyrównywanie szans życiowych osób ubogich zadania: - diagnozowanie osób żyjących w ubóstwie - diagnoza problemu juvenilizacji biedy na terenie gminy Koronowo - określenie miejsc spełniających socjologiczne kryteria enklaw biedy - wsparcie socjalne dla rodzin ubogich - tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób ubogich - zapobieganie marginalizacji osób i rodzin dotkniętych ubóstwem - powstanie jądłodajni dla ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej - stwarzanie warunków do udziału osób ubogich w procesie edukacji i życiu społeczno – kulturalnym - organizacja akcji charytatywnych skierowanych na pomoc ludziom ze środowisk ubogich
PRZESTĘPCZOŚĆ	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z unii Europejskiej	Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców na terenie miasta i gminy Koronowo	Cel operacyjny 1 Przeciwdziałanie przestępczości <u>Zadania</u> - monitorowanie zjawiska przestępczości; - zwiększenie patroli policji w miejscach o najwyższym wskaźniku przestępstw; - rozbudowa systemu monitoringu w rejonach szczególnie zagrożonych przestępczością; - współpraca instytucji w zakresie działań adresowanych do środowisk dysfunkcyjnych, patologicznych lub zagrożonych patologią i zachowaniami przestępczymi; - utworzenie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

				- opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie; - opracowywanie lokalnych przedsięwzięć informacyjnych – edukacyjnych oraz propagowanie ogólnopolskich kampanii dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wsparcia dla ofiar Cel operacyjny 2 Stworzenie systemu pomocy ofiarom przestępstw - utworzenie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy; - zapewnienie pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej ofiarom przestępstw
ZDROWIE PUBLICZNE	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z unii Europejskiej	Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców miasta i gminy Koronowo	Cel operacyjny 1 promocja zdrowia <u>zadania</u> – motywowanie do poddawania się badaniom profilaktycznym i kontrolnym – propagowanie zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych – zapobieganie nałogom i walka z uzależnieniami – zwiększenie świadomości społecznej w zakresie chorób cel operacyjny 2 Poprawa jakości opieki medycznej <u>zadania</u> – podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych personelu medycznego

				- wyposażenie służby zdrowia w wysokiej klasy sprzęt medyczny - zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów i usług medycznych - refundacja kosztów leczenia
EDUKACJA	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z Unii Europejskiej	Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców miasta i gminy Koronowo	Cel operacyjny 1 Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk defaworyzowanych Zadania - działania na rzecz upowszechniania edukacji przedszkolnej; - organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży - wsparcie finansowe i rzeczowe dla uczniów z rodzin ubogich - umożliwienie dzieciom i młodzieży rozwoju talentów, uzdolnień w ramach kół zainteresowań - stworzenie warunków dla procesu kształcenia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i niepełnosprawnych Cel operacyjny 2 Upowszechnianie edukacji na każdym etapie rozwoju Zadania - promowanie edukacji ustawicznej, kształcenia na odległość, uczestnictwa w zajęciach Uniwersytetu III Wieku - motywowanie do zmiany lub podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych pożądanym na rynku pracy - wdrażanie do samokształcenia i samorozwoju

Cel operacyjny 3 Wspieranie wychowawczej roli rodziny Zadania - współpraca ze środowiskiem rodzinnym ucznia - współpraca instytucji społecznych celem pełnej diagnozy sytuacji życiowej ucznia - przeciwdziałanie patologiom wśród młodzieży - system pomocy terapeutycznej dla ucznia i rodziny Cel operacyjny 4 Wzrost jakości kształcenia Zadania: - kształcenie kadr - rozbudowa i doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne - wyposażenie uczniów w wiadomości i umiejętności charakterystyczne dla danego etapu/poziomu edukacji - systematyczna ewaluacja procesu kształcenia				
Cel operacyjny 1 Podjęmowanie działań profilaktycznych i kompensacyjnych wobec rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych zadania - diagnoza rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych - kontrola środowisk patologicznych - wsparcie terapeutyczne rodzin	Stworzenie systemu wsparcia dla rodzin niewydolnych wychowawczo	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z Unii Europejskiej	Praca ciągła	W BEZRADNOŚĆ SPRAWACH OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZYCH

				terapia uzależnień <u>zadania:</u> 11. praca terapeutyczna z rodziną jak i osobami współuzależnionymi 12. zwiększenie dostępu do pomocy specjalistycznej 13. utworzenie instytucji zorientowanej na problemy osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
KWESTIA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z Unii Europejskiej	Realizacja polityki prorodzinnej	Cel operacyjny 1 Wspieranie rodzin w wypełnianiu swoich funkcji <u>zadania</u> - system świadczeń pieniężnych - stwarzanie warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin - wsparcie dla rodzin niepełnych i wielodzietnych - oddziaływania terapeutyczne wobec rodzin wymagających pomocy
SIEROCTWO	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z Unii Europejskiej	Zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży pozbawionym możliwości wychowywania się w rodzinie naturalnej	Cel operacyjny 1 zaspokojenie potrzeb życiowych dzieci i młodzieży dotkniętych problemem sieroctwa społecznego i naturalnego <u>zadania</u> - diagnozowanie problemu „eurosierot” - kontrola środowisk dysfunkcyjnych oraz zagrożonych patologią - wspomaganie rodziny pochodzenia celem stworzenia warunków powrotu dziecka do środowiska naturalnego

				dysfunkcyjnych i patologicznych - wzrost kompetencji rodzicielskich - wsparcie dla rodzin niepełnych i wielodzietnych
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z unii Europejskiej	Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych	Cel operacyjny 1 Równy dostęp do udziału w życiu społeczno - zawodowym <u>zadania</u> – likwidacja barier architektonicznych - aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych 2. tworzenie i/lub dostosowywanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych 3. zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych 12. wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej 13. zmiana postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych na konstruktywne 14. integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem 15. tworzenie warunków dla kształcenia osób niepełnosprawnych 16. przekazywanie informacji o możliwych formach uzyskania pomocy 17. współpraca sektora rządowego, samorządowego z organizacjami pozarządowymi w celu rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych cel operacyjny 2 Poprawa stanu zdrowia osób niepełnosprawnych

ALKOHOLIZM, NARKOMANIA	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z Unii Europejskiej	Zapobieganie uzależnieniom łagodzenie skutków narkomanii alkoholizmu	<u>zadania</u> 2. refundacja kosztów leczenia, zakupu sprzętu, turnusów rehabilitacyjnych 3. zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów o innowacyjnych metod leczenia 4. zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń, chorób, specyfiki niepełnosprawności
			cel operacyjny 1 profilaktyka uzależnień <u>zadania:</u> - diagnozowanie problemu uzależnień - zwiększenie skuteczności programów i kampanii społeczno - edukacyjnych na temat negatywnych skutków zażywania narkotyków i nadużywania alkoholu - monitorowanie problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży - wspieranie działalności świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży ze środowisk dysfunkcyjnych i zagrożonych patologią - wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego - promowanie zdrowego stylu życia - zmiana postaw społecznych młodzieży wobec spożywania alkoholu i zażywania narkotyków - zainicjowanie procesu porozumienia społecznego prowadzącego do współpracy instytucji działających w sferze uzależnień	cel operacyjny 2

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	Praca ciągła	Budżet państwa Budżet gminy Budżet województwa Środki z Unii Europejskiej		- propagowanie form rodzicielstwa zastępczego - pomoc terapeutyczna dla dzieci i młodzieży pozbawionej możliwości wychowywania się w środowisku naturalnym
				cel operacyjny 1 Reintegracja społeczno - zawodowa osób opuszczających placówki penitencjarnej <u>zadania</u> – zmiana postaw społecznych wobec osób przebywających w zakładzie karnym – propagowanie tolerancji i akceptacji wobec skazanych opuszczających zakłady karne - zapobieganie wykluczeniu społecznemu recydywistów opuszczających placówki penitencjarne – umożliwienie podjęcia zatrudnienia i uzyskania stałego źródła dochodu - pomoc w uzyskaniu mieszkania socjalnego - udzielenie pomocy społecznej - stwarzanie warunków dla zdobycia kwalifikacji zawodowych lub umożliwienie przekwalifikowania osobom opuszczającym zakład karne

ZAKOŃCZENIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 – 2015 jest dokumentem dynamicznym, wymagającym weryfikacji założeń, kierunków działań polityki społecznej w odniesieniu do zmieniającej się sytuacji społecznej. Niniejszy dokument stanowi punkt wyjścia dla tworzenia szczegółowych programów, podejmowania inicjatyw w celu przeciwdziałania problemom społecznym oraz łagodzenia skutków ich występowania. Proces aktualizacji strategii miał charakter społeczny. Realizacja założonych celów będzie monitorowana.

**Przewodniczący
RADY MIEJSKIEJ**

Grzegorz Myk